

Vlaams
Parlement

vergadering **C113**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 3 februari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over niet-afbreekbare materialen in de rioleringen – 893 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het onderzoek humane biomonitoring – 906 (2014-2015)	6
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over recente vergunningen voor stallen – 927 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het bereikte akkoord in de Vlaamse Regering over het pakket van vijf flankerende maatregelen voor de landbouwbedrijven die bedreigd zijn door de beoogde instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) – 982 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de inrichtingsnota Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en de onduidelijkheid vanuit de Vlaamse Regering hieromtrent – 987 (2014-2015)	9
VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de impact op de gemeenten van het uitvoeringsbesluit inzake de omgevingsvergunning – 938 (2014-2015)	27

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over niet-afbreekbare materialen in de rioleringen – 893 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, de pers besteedde aandacht aan een probleem dat we eigenlijk al kennen, namelijk het probleem van onder meer rioolbeheerder en beheerder van afvalwaterzuiveringsinstallaties Aquafin. Het probleem is dat pompen verstopt geraken doordat mensen niet-afbreekbare materialen doorspoelen zoals doekjes, maandverbanden, pampers, wc-rolletjes en noemt u maar op. Aquafin alleen al beheert ongeveer 1500 pompputten, waardoor de kosten voor het ontstoppen oplopen tot tienduizenden euro's per jaar.

Een eerste discussie die ontstaat, is natuurlijk die over de term 'afbreekbaar'. Het is niet omdat iets afbreekbaar is als het enkele weken of maanden in de natuur blijft liggen, dat het ook meteen desintegreert in water als je het doorspoelt. Sommige mensen snappen dit verschil duidelijk nog niet.

Blijkbaar is er op federaal niveau een wet in de maak. Ook Europees zou men daarmee bezig zijn. De federale wet zou in de sfeer van de productnormering zitten. Er wordt overwogen om via een logo aan te geven wat doorgespoeld mag worden en wat niet.

Minister, moeten we wachten op wat Europa doet? Moeten we wachten op wat de federale overheid doet met logo's en productnormering? Of kunnen we zelf aan de slag? Sensibilisering behoort tot uw bevoegdheden. Ik weet dat er in het verleden vergelijkbare sensibiliseringsacties zijn geweest. Wellicht is een en ander mogelijk. Ik denk bijvoorbeeld aan een soort actieplan om materialen die niet in water desintegreren, uit de riolen te houden.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Voorzitter, minister, hebt u voorbeelden van hoe met dit probleem wordt omgegaan in andere regio's of in andere Europese landen? Heeft men daar al regelgeving in verband met dit specifieke thema?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, dames en heren, wat de regelgeving betreft, kunnen we eigenlijk niet meer doen dan wat we nu doen. Het is verboden op basis van twee bepalingen. Er is in de eerste plaats artikel 11 van het Materialendecreet. Daarin staat uitdrukkelijk dat het verwijderen van vaste afvalstoffen via de riolering niet is toegestaan. In de tweede plaats staat het ook in het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (VLAREM). Daar staat uitdrukkelijk in dat bij de lozing van huishoudelijk afvalwater, gelegen in het centrale gebied of het collectief geoptimaliseerde buitengebied, het lozingswater geen textielvezels noch verpakkingsmateriaal in plastic, noch vaste huishoudelijke afvalstoffen van organische of niet-organische aard mag bevatten.

Het is zo dat men hierover federaal een bespreking heeft opgestart. Men wil een KB opmaken dat de biodegradeerbaarheid van hygiënemateriaal vastlegt. Het Vlaamse Gewest en Aquafin zijn betrokken bij de besprekingen via de interministeriële conferentie Leefmilieu.

Het voorgestelde biodegradeerbaarheids criterium lijkt volgens ons, op het eerste gezicht, niet streng genoeg om te vermijden dat er zich problemen voordoen bij de rioolwaterzuiveringsinstallaties. Een algemene invoering van een effectief biodegradeerbaarheids criterium moet natuurlijk gepaard gaan met de handhaving van de marktintroductie. Het is iets wat bij uitstek productnormering betreft en dus een federale bevoegdheid is.

Mijnheer Vandaele, u vraagt of er nog extra aandacht aan moet worden besteed, of er nog extra preventie en informatie moeten komen. Ik denk dat er al veel rond gebeurd is, maar ik wil gerust nog eens bekijken of er nog extra informatie verspreid moet worden.

Mevrouw Taeldeman, ik heb er geen zicht op hoe het zit in andere regio's, dit wordt immers vooral getrokken vanuit de federale overheid. Ik wil wel eens vragen of daar informatie over beschikbaar is, en u die dan bezorgen.

Het is natuurlijk zo dat als iets wordt opgenomen in een bepaling, we ook moeten kunnen handhaven. Dat is natuurlijk niet altijd evident, daarom dat het voornamelijk federaal via de productnormering op de markt moet worden aangepakt. We kunnen natuurlijk veel in VLAREM schrijven, of in het Afvalstoffendecreet, maar de controleerbaarheid en de handhaving zijn niet zo evident. Het is vooral de federale overheid die stappen zal moeten zetten, en daar is ze effectief mee bezig.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, u hebt natuurlijk gelijk dat het zowel op basis van VLAREM als op basis van het Materialendecreet niet mag, maar we weten allemaal dat het toch gebeurt.

Ik ga met u akkoord dat we een en ander mogen verwachten van de federale regelgeving. Als het via productnormering kan, is dat zeker een stap in de goede richting. Ik vermoed dat we er toch ook altijd een onderdeel sensibilisering aan moeten vasthangen. Handhaving alleen is, zeker voor zoiets, bijna niet te doen.

We moeten toch proberen om er iets aan te doen via sensibilisering. Dat is natuurlijk een werk van lange adem. Er komen immers steeds nieuwe mensen, en die moeten steeds opnieuw diets worden gemaakt hoe de zaak in elkaar zit. Misschien kunnen we toch iets doen: dat hoeft niet eens veel te kosten. We hebben instellingen die hoe dan ook al zulke dingen doen, zoals de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). Aquafin zelf heeft er natuurlijk ook belang bij en heeft ook een aantal sensibiliseringsacties. Het brengt immers op. Elk defect aan de pompen dat vermeden kan worden, is meegenomen.

Ik dank u voor het antwoord

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Mijnheer Vandaele, de handhaving bij het doorspoelen van toiletrolletjes is inderdaad geen optie.

Minister, dit is een eigenaardige situatie. U zegt zelf dat het volgens VLAREM en het Materialendecreet niet mag. Het gaat over vaste producten die men niet mag doorspoelen en die niet in de riolering mogen terechtkomen. Intussen zijn er wel bepaalde producenten die net reclame maken voor hun producten omdat die wel mogen worden doorgespoeld. Is het geen optie om gewoon met die producenten aan tafel te gaan zitten en duidelijk te maken dat dit volgens de Vlaamse regelgeving niet kan? Het is absurd dat de producent daar reclame voor maakt terwijl de overheid sensibiliseringscampagnes voert om het af te raden. We

kunnen dan ook het best aan tafel gaan zitten met de desbetreffende producenten.

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Het gedrag van mensen veranderen is niet evident. Ik geloof er niet in dat niemand ooit nog iets zal doorspoelen in het toilet. In die zin vind ik het onderzoek van producenten naar afbreekbare materialen belangrijk, zonder dat zij dat doorspoelen sterk moeten gaan promoten. Er zijn heel wat producten waarvan het risicovol is om ze door te spoelen, men kan dan ook beter streven naar afbreekbare producten. Er zullen altijd mensen zijn die ondanks alle sensibilisering producten zullen blijven doorspoelen. In dat geval is het beter dat die producten afbreekbaar zijn. In die zin wil ik ervoor pleiten dat we producenten voldoende blijven stimuleren om te innoveren en te werken met afbreekbare materialen. Dat betekent natuurlijk niet dat we het doorspoelen van producten door het toilet moeten gaan promoten.

Minister, in welke mate stellen rioolbeheerders die met die knelpunten te maken hebben, zoals het vastlopen van hun pompinstallatie en de schade daaraan, andere oplossingen voor? In mijn regio is de uitdrukkelijke vraag om voor er een aansluiting is op de riolering, alsnog een septische put te plaatsen waardoor dergelijke zaken op privéterrein worden opgevangen en niet in de riolering terecht komen. Bij problemen is de private persoon zelf verantwoordelijk om de putten leeg te maken. Zij worden daar dan zelf mee geconfronteerd, wat volgens mij de beste sensibilisering is. Maar het brengt natuurlijk wel extra kosten met zich mee. Minister, in welke mate gaan de rioolbeheerders daarmee om of leggen zij andere extra investeringen op om deze problematiek aan te pakken?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vandaele, ik houd rekening met uw suggestie over sensibilisering. Ik zal samen met mijn diensten nagaan hoe we dit nog beter kunnen aanpakken.

Mijnheer Sanctorum, het samenzitten met die producenten gebeurt op federaal vlak. Productnormering en -verpakking zijn een federale bevoegdheid. Er is geen enkele producent die een afzonderlijke verpakking maakt voor Vlaanderen. Vaak gebeurt dat zelf op Europees niveau. Als we dus afspraken maken, moet dat gebeuren in een ruimer kader. Ik kan niet aan de producenten vragen om aparte verpakkingen voor Vlaanderen te maken. Dat gebeurt trouwens ook niet in de praktijk. We gaan samen met de producenten op federaal niveau na hoe we daarmee kunnen omgaan.

Mevrouw Rombouts, ik heb geen algemeen overzicht van de rioolbeheerders. Uw suggestie over hoe er in uw regio wordt omgegaan met septische putten, is een goed voorbeeld. Ik zal vragen wat men in andere landen doet, en informatie opvragen over hoe bepaalde rioolbeheerders daarmee omgaan. Zodra ik die informatie heb, zal ik die bezorgen aan het parlement.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): De heer Sanctorum zegt dat het een beetje absurd is dat er reclamecampagnes lopen voor afbreekbare producten terwijl er parallel daarmee campagnes worden gevoerd om het gebruik te ontraden. Als men echt zou kunnen aantonen dat in bepaalde reclamecampagnes dingen worden gevraagd of aangeboden aan mensen, die tegen de regelgeving zijn, kan men dit volgens mij zelfs aanvechten.

Voorzitter, als men nu overal een septische put gaat installeren ook wanneer een aansluiting mogelijk is op de riolering, dan zijn we ver van huis. We hebben ons jarenlang ingespannen om de septische putten de wereld uit te krijgen en om

mensen te laten aansluiten op de riolering. Het is zelfs een daad van incivisme om een septische put te installeren terwijl men eigenlijk kan aansluiten op het collectieve netwerk. Maar het kan de economie natuurlijk wel vooruithelpen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het onderzoek humane biomonitoring – 906 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): De nieuwe resultaten van het Steunpunt Milieu en Gezondheid over het onderzoek humane biomonitoring zijn bekend. In 2013 zijn iets meer dan tweehonderd jongeren van 14 à 15 jaar onderzocht op de aanwezigheid van vervuilende stoffen. Het is niet de eerste keer dat dit gebeurt. We kunnen de resultaten dan ook vergelijken met onderzoek van tien jaar geleden, toen die humane biomonitoring werd opgestart.

Globaal mogen we eigenlijk zeggen dat er positieve resultaten blijken uit de biomonitoring, onder meer wanneer het gaat over zware metalen, pcb's en dioxines, en restanten van moeilijk afbreekbare pesticiden zoals DDE, een afbreekproduct van DDT. Het betreft ook een aantal vrij recente stoffen. We kunnen een afname zien voor onder meer de ftalaten: dat is natuurlijk een goede zaak.

Het resultaat is natuurlijk altijd genuanceerd. Tegelijkertijd blijkt dat een aantal stoffen nog altijd voor problemen zorgen. Onder meer de polycyclische aromatische koolwaterstoffen (paks) blijken nog steeds in dezelfde mate in het lichaam van de Vlaamse jongeren aanwezig te zijn als pakweg tien jaar geleden. Paks zijn het product van verbranding. Het probleem is dat mensen nog altijd worden blootgesteld aan significante hoeveelheden van die stoffen. Op dat vlak is er geen verbetering.

Een tweede belangrijke vaststelling was dat de aanwezigheid van arseen toch een probleem kan betekenen. Men heeft blijkbaar een nieuwe methode toegepast tijdens de biomonitoring. Daaruit blijkt dat ongeveer 11 procent van de Vlaamse bevolking is blootgesteld aan arseengehaltes die een gezondheidsrisico kunnen inhouden. 11 procent is behoorlijk veel, en dat voor arseen, een oude vervuiler. Ftalaten zijn de laatste decennia opgekomen, arseen is een traditionele vervuiler. Blijkbaar is arseen nog altijd in aanzienlijke hoeveelheden aanwezig in onze omgeving en bijgevolg ook in de jongeren.

Minister, wat zijn volgens u de voornaamste problemen inzake milieu en gezondheid zoals in het onderzoek werden vastgesteld? Hoe zit het meer specifiek met de gezondheidseffecten? Ik heb daar eerlijk gezegd niet veel informatie over teruggevonden, ook niet op milieu-en-gezondheid.be. Over arseen zijn er wel resultaten gepubliceerd, maar over de andere gezondheidsindicatoren is er niet veel informatie beschikbaar. Hoe schat u dit verder in?

Wat gaan u doen op basis van de resultaten? Ik veronderstel dat er bijkomend onderzoek zal gebeuren, dat er bijkomende campagnes zullen komen inzake biomonitoring. Ik neem aan dat u ook lessen zult trekken uit de resultaten. Welke lessen zijn dat?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, mijnheer Sanctorum, ik dank u voor uw vraag. Zo heb ik de kans om een en ander nog eens te duiden. Dit is een studie die in onze opdracht is uitgevoerd. We vinden het immers belangrijk om te bekijken wat de evoluties in de tijd zijn en hoe het nu zit met de effecten van het milieu op de gezondheid.

Er werden in totaal 208 jongeren onderzocht. Het onderzoek betrof urine-, bloed- en ademstalen. Het gaat om jongeren die minstens tien jaar in Vlaanderen wonen. Het onderzoek is gebeurd in de periode 2013-2014.

We stellen vast dat de daling van vervuilende stoffen in de omgevingslucht ook wordt waargenomen in het lichaam van de Vlaamse jongeren. Dat is dus positief nieuws. In vergelijking met de waarden die tien jaar geleden werden gemeten, daalde de benzeenbiomarker – dat was heel duidelijk in de urinestalen – en daalden de bloedconcentraties zware metalen lood en cadmium. Hetzelfde geldt voor de pcb's en voor de biomarkers voor de verboden bestrijdingsmiddelen zoals DDT.

Wel een aandachtspunt blijft de blootstelling aan de paks. Voor het afbraakproduct van deze schadelijke stoffen zien we geen dalende trend. Het is belangrijk om dat hier te vermelden.

Ook de waarden van een aantal nieuwere vervuilende stoffen, zoals de ftalaten, de weekmakers in plastic dus, zijn gedaald tijdens de laatste vijf jaar. Het blijft toch nog een aandachtspunt.

Een nieuwe analysemethode liet ook toe om de verschillende giftige en niet-giftige arseenverbindingen in de urine te meten. Voor het eerst in Vlaanderen kon dus ook worden nagegaan in welke mate de gevonden gehalten effectief schadelijk zijn. We stellen vast dat ongeveer 11 procent is blootgesteld aan arseengehalten die een gezondheidsrisico zouden kunnen inhouden. Dit geldt voor alle duidelijkheid voor de steekproef die is gedaan. Informatie uit de vragenlijst bevestigde dat de aanwezigheid van de vervuilende stoffen ook mee bepaald wordt door de levensstijl en het voedingspatroon. Bijvoorbeeld wie rookt, heeft hogere cadmiumwaarden.

Bij de Vlaamse jongeren werd ook naar de perceptie van milieuproblemen in hun woonomgeving gevraagd. De meest gemelde vormen van milieuhinder zijn dezelfde als algemeen in Vlaanderen, namelijk burenlawaai en lawaai van wegverkeer.

Een dergelijk onderzoek levert inderdaad veel interessante gegevens op, zowel voor milieu als voor gezondheid. De doorwerking naar het beleid is er uiteraard, maar is niet altijd eenduidig. Daarom werd het faseplan ontwikkeld. Dat is een procedure om resultaten van humane biomonitoringcampagnes die worden uitgevoerd door het Steunpunt, verder te interpreteren en ook effectief te vertalen naar beleidsacties, en dat op een transparante, systematische en participatieve manier. Het faseplan is dus al volop bezig, net als een vervolgtraject op het onderzoek.

De pak's komen vrij bij onvolledige verbrandingsprocessen. Dat kan gebeuren bij verwarmingstoestellen zoals de open haard, uitlaatgassen, bosbranden, sigarettenrook. Pak's worden ook gevormd in verbrande voedingswaren. Als u het vlees bijvoorbeeld te lang laat bakken op de barbecue, krijgt u pak's binnen als u dat vlees opeet. Niet alleen aangebrand vlees, maar ook verbrande korsten, bijvoorbeeld van een toast die te lang in de toaster zit, geven pak's. Een kleine hoeveelheid pak's wordt geproduceerd door de mens zelf, bijvoorbeeld voor toepassingen in asfalt en roofingmateriaal.

Humane blootstelling aan pak's gebeurt onder andere via het inademen van gecontamineerde lucht, door het eten van gegrilde en gerookte voedingswaren

en door tabaksrook. De aard van de blootstellingsweg bepaalt welke organen en weefsel er het eerste mee in contact komt.

Reeds eerder werd de beschikbare kennis over pak's geïnventariseerd. Er werden aanbevelingen gedaan voor beleidsacties en die hebben de basis gevormd van een Vlaams actieplan. In dat plan werden achttien acties opgenomen gericht op verschillende aandachtspunten bij de blootstelling. In de studie 'Onderzoek naar de oorzaak van vastgestelde lokale hogere humane pak-belasting in de regio Menen en Genk-zuid' wordt voorzien in een verdere beleidsvertaling van de resultaten. Op basis van de verkregen informatie moeten ook concrete voorstellen worden gedaan, zowel gebiedsgericht als meer generiek. Het onderzoek loopt trouwens af in 2016.

Arseen is in sommige streken ook in de natuur aanwezig, in de bodem en in het grondwater. Vaak komt het in heel hoge concentraties voor. De arseenemissies in de lucht zijn in hoofdzaak afkomstig van de industrie en dragen bij tot de lokale verontreiniging. Dit wordt aangepakt door het opleggen van bijzondere voorwaarden in de vergunningen. Op die manier wordt dit ook opgevolgd.

Arseen wordt gebruikt in halfgeleiders en kent ook toepassingen in de geneeskunde. Zo wordt arseentrioxide gebruikt voor de behandeling van leukemie, arseentrijodide voor de behandeling van borstkanker en arseensulfide voor uitwendige behandeling van huidziekten.

Blootstelling aan arseen gebeurt vooral via voeding, drinkwater en inademing. In een studie uitgevoerd in opdracht van de Dienst Milieu en Gezondheid werd een nieuwe methode opgesteld voor het meten van de aparte arseenmetabolieten in urine. Op basis daarvan kan toxisch relevant arseen ook berekend worden.

Aangezien er voor alle aparte metabolieten ook gezondheidskundige richtlijnen beschikbaar zijn, is het nu ook mogelijk om de aparte metabolieten te evalueren naar gezondheidskundige ernst. Deze nieuwe methode laat toe dat blootstelling op bevolkingsniveau op een meer genuanceerde manier kan worden geëvalueerd. In het humane biomonitoringsonderzoek dat vorige week werd bekendgemaakt werd voor het eerst volgens de nieuwe methode gemeten. Het plan waar ik daarnet verwees, zal dan ook bekijken hoe een plan van aanpak rond arseen kan worden uitgewerkt, samen met deskundigen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, bedankt voor uw antwoord en uw verdere uitleg over het onderzoek. Ik zou er twee opmerkingen bij willen maken.

Over het algemeen worden bij aanwezigheid van vervuiling, zowel in de omgeving als in het menselijk lichaam of in allerlei organismen, verschuivingen waargenomen. Bij de afname van één bepaalde stof omdat die minder wordt gebruikt, ontstaat een toename van een andere stof. De ene stof wordt immers vaak vervangen door een alternatieve stof, die dan weer meer wordt opgemerkt. We hebben dat gezien met lood in benzine. Lood nam af, maar in de plaats daarvan werd benzeen gebruikt, en dat leidde tot een toename van benzeen.

Ik weet dat er een algemene bezorgdheid bestaat onder wetenschappers als het gaat over de nieuwe stoffen zoals de ftalaten. Ik ben blij dat er een afname wordt gezien in het onderzoek van de biomonitoring. Ik weet natuurlijk niet welke ftalaten werden onderzocht en op welke manier. Ik weet dat bisfenol A, een typische hormoonverstoorder, vandaag niet meer aanwezig mag zijn in producten die te maken hebben met babyverzorging of babyvoeding. Bisfenol A zal wellicht minder aanwezig zijn, of toch zeker de blootstelling eraan. We zien dan echter

het alternatief bisfenol B of bisfenol F opduiken. Rond die alternatieve producten bestaat nog geen regelgeving. Ik ben dan ook bezorgd over de ftalaten als klasse van nieuwe stoffen. We zien een afname van de aanwezigheid bij jongeren, maar ik hoop dan dat het gaat over een heel brede groep van producten.

Ik kom tot mijn tweede opmerking. Het is duidelijk dat de oorzaken wel voldoende gekend of geduid zijn, maar over de oorzaken bestaat er nog wel onduidelijkheid. U zegt dat er een faseplan wordt ontwikkeld en dat er beleidsinitiatieven worden uitgewerkt, maar het blijft allemaal nogal vaag. Ik hoop dat op basis van de resultaten die we nu zien, beleidsacties zullen komen.

U verwees zelf naar arseen, en u sprak van een bijzondere vergunningsvoorwaarde. We zien vandaag wel de belangrijke aanwezigheid van toxisch arseen. We moeten duidelijk nog een stap verder gaan. Ik denk dus, voorzitter, dat ik over een paar maanden naar de stand van zaken zal vragen van de lopende beleidsinitiatieven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over recente vergunningen voor stallen – 927 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het bereikte akkoord in de Vlaamse Regering over het pakket van vijf flankerende maatregelen voor de landbouwbedrijven die bedreigd zijn door de beoogde instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) – 982 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de inrichtingsnota Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en de onduidelijkheid vanuit de Vlaamse Regering hieromtrent – 987 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, collega's, ik denk dat we de bespreking kunnen houden in een iets meer serene sfeer dan de afgelopen weken. Mijnheer Vandaele, u hoeft zich niet persoonlijk aangevallen of aangesproken voelen. Ik ben blij dat de politieke spelletjes blijkbaar voorbij zijn.

Afgelopen vrijdag werd in de schoot van de Vlaamse Regering een akkoord bereikt over de vijf flankerende maatregelen en de herinrichtingsnota. Ik heb me natuurlijk gebaseerd op wat ik heb gevonden op het internet over de beslissing van de Vlaamse Regering en op enkele andere informatiebronnen. Dat waren onder meer bronnen bij landbouworganisaties, en daar reageert men gematigd positief. Het belangrijkste dat nu staat te gebeuren, is de invulling, de opvolging van dit dossier, zeker voor de 135 bedrijven wier vergunning mogelijk wordt ingetrokken.

U hebt een aantal maatregelen opgesomd, maar een concrete invulling, een verduidelijking van die maatregelen is nodig. Ook wat het budgettaire aspect betreft, tasten we nog een beetje in het duister. Er is natuurlijk in een vork voorzien, maar we weten niet over welke bedragen het gaat. We zullen natuurlijk bij de begrotingscontrole zien wat ervan komt.

Ik weet niet of u de groep 'Ruimte voor Boeren' kent? Dat zijn een aantal landbouwers die zich hebben verenigd. Ze zullen het decreet blijkbaar via juridische weg aanvallen bij het Grondwettelijk Hof. Bent u daarvan op de hoogte? Weet u welke gevolgen dat eventueel kan hebben voor dit dossier? We kunnen natuurlijk niet vooruitlopen op een mogelijke uitspraak van het Grondwettelijk Hof, maar er zijn een aantal zaken waar we rekening mee moeten houden. Wat we moeten vermijden, is dat er opnieuw vertraging ontstaat.

Mijn vragen zijn eerder van algemene aard. Kunt u een toelichting geven bij de vijf vooropgestelde maatregelen?

Hoe zit het nu juist met het budget? U hebt de vork, maar er zijn landbouwers die zeggen dat ze met het bedrag dat wordt voorgesteld, weinig of niets kunnen doen. Alleen al de verhuizing van een bedrijf kost heel veel. Ze vinden dat de waarde van hun bedrijf niet goed wordt ingeschat. Ik begrijp wel dat u daar nu moeilijk een cijfer op kunt plakken. U weet immers nog niet welke maatregelen de voorkeur zullen krijgen van de bedrijven.

Ik kreeg in elk geval graag een verduidelijking van de algemene maatregel, van het budget en van het tijdspad. Hoe zal men concreet te werk gaan? Zullen de bedrijven een per een worden bezocht om de maatregelen toe te lichten? Dat moet persoonlijk gebeuren, niet via een brief, zodat de communicatie tussen de Vlaamse overheid en de getroffen landbouwers op optimale wijze verloopt.

Een volgende stap zijn de oranje bedrijven. Ook daar heerst nog heel wat onrust over wat hun te wachten staat. Nu richten we ons vooral tot de 135 rode bedrijven met het pakket aan maatregelen en de herinrichtingsnota. Als ik het goed voorheb, komt er in september een beslissing voor de oranje bedrijven. Klopt dit? Hoe zal het verder in zijn werk gaan voor die bedrijven? Wat is de verdere procedure? Welk budget is voorhanden? Ook daarvoor zal wellicht in een en ander moeten worden voorzien. De mensen zitten te wachten op een antwoord.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Voorzitter, de wegen van het Uitgebreid Bureau zijn ondoorgrondelijk. We hebben allebei eerst een interpellatieverzoek ingediend. Dat werd eerst uitgesteld naar deze week en dan omgezet in een vraag om uitleg. Het is moeilijk te vatten hoe deze zaken de parlementaire weg volgen, maar goed.

Voorzitter, minister, collega's, het is duidelijk dat de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) de regering verdeelt. Als ik de regeringsbeslissing lees, is de discussie absoluut nog niet voorbij. Er gaan heel wat verwijten over en weer. Ik zie de minister verbaasd kijken, maar de heer Vandaele heeft een vrij onschuldige poging gedaan – toch gebaseerd op hoe we hem kennen – om de zaak op de publieke agenda te zetten.

Hij had het erover dat er sprake was van een blanco cheque voor de regeringsbeslissing uiteindelijk is gevallen. Minister Schauvliege reageerde dan in het Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw (VILT). Zij sprak over een parlamentslid met profileringsdrang, en dat daardoor de beslissing werd uitgesteld. Ik vind dat toch vrij scherp. Als men een goedbedoelend parlamentslid beschuldigt van profileringsdrang, dan schort er toch wel iets binnen de meerderheid.

We hebben al meermaals een debat gevoerd over de instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) en PAS. Uiteindelijk heeft de regering een beslissing genomen. Ik veronderstel dat binnen de meerderheid iedereen juicht bij deze beslissing. Toch blijven er heel wat onduidelijkheden. Als ik de beslissingsnota

lees die is goedgekeurd door de Vlaamse Regering, dan zie ik onder punt 4, voorstellen van beslissing: De Vlaamse Regering beslist in 2. de bijgevoegde inrichtingsnota goed te keuren zonder enig bijkomende financieel of budgettair engagement. Bij punt 3 staat er een lijst van A tot G van bijkomende initiatieven die moeten worden genomen. Het gaat dan onder andere over de financiering. We mogen dus besluiten dat er inzake die financiering nog altijd geen beslissing is genomen.

Wat is dan eigenlijk de waarde van deze inrichtingsnota? Daar staat interessante informatie in, er staan ook interessante cijfers in, maar wat is de waarde van die nota als er geen duidelijk financieringsplan in is opgenomen? Er is wel een hoofdstukje Financieringsplan, maar er is geen duidelijkheid over de financieringsbron, over de manier waarop we dat verder zullen aanpakken, over de betrokken bedrijven. Er is sprake van 133 bedrijven die een rode brief hebben gekregen. Op bladzijde 25 van de inrichtingsnota staat echter letterlijk dat heel wat bedrijven nog altijd een andere status kunnen krijgen. Dat betekent dat bepaalde rode bedrijven, bedrijven die een heel scherpe brief in de bus hebben gekregen, vanwege de verfijning van de zoekzones nog altijd in een andere categorie zullen vallen en dat er eigenlijk toch niet zo'n groot probleem is, of dat er zelfs emissiereducerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het startpunt van de inrichtingsnota was net dat het zou gaan over bedrijven waarbij geen technologische oplossing voorhanden is. Ik vind het een beetje vreemd dat er nog altijd zoveel onduidelijkheid is bij hoeveel en welke bedrijven vallen onder deze regeling.

Bovendien zijn er ook nog blauwe bedrijven die nog altijd in een andere categorie kunnen vallen. De discussie is dan ook nog altijd relevant. Wanneer gaan we eindelijk klaarheid krijgen vanuit de Vlaamse Regering?

Er is dan wel geen beslissing genomen over de financiering maar er zijn wel uitspraken over gedaan. Minister, ik heb gezien dat u in Boer & Tuinder hebt gezegd dat dit niet uit het landbouwbudget kan worden gehaald. Dat is een duidelijke uitspraak. Hoewel er geen beslissing is genomen over de budgettering, doet u wel een voorafname door te stellen dat er niet wordt geraakt aan het landbouwbudget wanneer het gaat over VPAS, DPAS enzovoort. Maar wat is het dan? Ik kijk ook naar de N-VA. Betekent dit dat we de algemene middelen moeten aanspreken, dat we het al bij al beperkte natuurbudget moeten aanspreken? Ik hoop van niet, want dat budget zal ook nodig zijn voor al die herstelmaatregelen om die IHD's te kunnen realiseren.

Ik heb een reeks vragen gesteld voor er een beslissing werd genomen. Een aantal daarvan zijn nog relevant, de rest is vervallen. Een vraag blijft heel actueel, namelijk de vraag over de passende beoordeling. Er worden nog altijd heel wat bedrijven vergund zonder dat er is nagedacht over de impact op Europees beschermde natuur in die zone. De zaak is dan juridisch gemakkelijk aanvechtbaar, want ze is niet sluitend is omdat er geen correcte passende beoordeling is gebeurd. Werden en worden enkel vergunningen verleend op die Europees beschermde natuur?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Mijn vraag heeft een lichtjes andere invalshoek en gaat meer over wat er gebeurt tussen nu en dan en wat er intussen nog gebeurt op het vlak van vergunningenbeleid voor de uitbreiding van landbouwbedrijven waardoor die al dan niet in een andere categorie kunnen terechtkomen.

In een recente nieuwsbrief van Natuurpunt staat dat er vandaag nog altijd milieu- en bouwvergunningen worden afgeleverd voor stallen die potentieel een buitensporige impact hebben op de omgeving. Het kan gaan over bedrijven die

vandaag een groen etiket hebben maar die mogen uitbreiden zonder dat er wordt afgetoetst wat de uitstoot van dat bedrijf morgen zal zijn. Dat bedrijf zou daardoor in een andere categorie kunnen terechtkomen en een oranje of rode inkleuring kunnen krijgen. Dat is nefast, vooral voor de rechtszekerheid van het landbouwbedrijf zelf.

Vandaag is het risicovol om die milieuvergunningen zonder enige toetsing toe te kennen. Is er voldoende expertise aanwezig bij de overheid om de depositie-impact te meten en derhalve aan die betrokken landbouwbedrijven de nodige adviezen of terechte beslissingen te kunnen meedelen?

Klopt het wat in de nieuwsbrief van Natuurpunt staat, dat er nog altijd milieu- en bouwvergunningen worden afgeleverd?

Werden er sinds de etikettering van alle bedrijven nog nieuwe vergunningen afgeleverd? Werd daarbij rekening gehouden met de depositie in het kader van de IHD's?

Erkent u het gevaar dat er momenteel vergunningen aan bedrijven worden afgeleverd die bij screening problematisch zouden kunnen zijn? Wat zijn de rechtsgevolgen voor de betrokken bedrijven?

Op welke manier worden de lokale overheden geïnstrueerd over het afleveren van nieuwe of vernieuwde vergunningen? Ik dacht dat er een omzendbrief was beloofd aan de lokale besturen die onder meer op dat facet zou ingaan.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Ik heb eveneens de Beleid.flits gelezen van Natuurpunt waarin zij aankondigen: PAS, stop het verlenen van onwettige vergunningen. Daarin zeggen zij letterlijk: "Ook vandaag worden vergunningen verleend voor de uitbreiding van stallen zonder correcte inschatting van de impact hiervan op de Europese beschermde natuur. Dit is een echt schandaal."

Ik heb contact opgenomen met Natuurpunt zelf om na te vragen over hoeveel wettige vergunningen het gaat. Het antwoord dat ik daarop heb gekregen, was heel duidelijk: "Neen, dat weten we niet en dat is niet relevant."

Dit is markant, wanneer men Beleid.flitsen de wereld instuurt, moet men toch even checken wat men daarin verkondigt.

Iedereen die in een lokaal bestuur zetelt, weet dat de provinciale afdelingen van het Agentschap voor Natuur en Bos een aantal maanden geleden ook al uiteenzettingen hebben gegeven over de passende beoordeling en de voortoets. Daarbij is toen al duidelijkheid gegeven aan de lokale besturen die vandaag een milieuvergunning moeten beoordelen, over waarmee zij rekening moeten houden, vooral dan wat de IHD's betreft die in de nabijheid van nieuw te vergunnen bedrijven liggen.

Het is goed dat de Vlaamse Regering vorige vrijdag een beslissing heeft genomen. Daar zijn nog wel wat vragen bij in verband met het afbakenen van die zoekzones. Ik hoop dat die zoekzones correct kunnen worden ingeschat en dat zij nog kunnen worden verkleind, zodat het aantal van 133 rode bedrijven kan worden herleid tot een veel kleiner aantal.

Daarnaast is er het verhaal van de blauwe bedrijven. Voor hen is het ook aangewezen om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen. Minister, wilt u erop toezien dat de VLM zo snel mogelijk werk maakt van die bedrijfsbezoeken? Ik heb gehoord dat in Limburg dagelijks drie bedrijven per week worden bezocht.

Aan dat tempo gaat het traag. Ik begrijp ook wel dat daar de nodige tijd voor moet worden uitgetrokken, maar zeker de rode bedrijven moeten snel duidelijkheid krijgen. Er zijn vandaag nog altijd bedrijven die nog niets hebben gehoord van de VLM. Daar moet zo snel mogelijk werk van worden gemaakt.

Wat tot slot het actiecomité Ruimte voor Boeren betreft, hebben we vernomen dat er intussen een procedure is gestart om het decreet aan te vechten. In de recente persberichten van onder meer de burgemeester Knokke-Heist lezen we dat hij heel ongelukkig is dat er mogelijk landbouwbedrijven in zijn gemeente moeten verdwijnen. Minister, kunt u daar vandaag al meer uitleg over geven? Bent u al op de hoogte gesteld van die procedures?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): De heren Sintobin en Sanctorum zijn verbaasd dat de minister mij een dermate grote politieke invloed – politieke macht als het ware – toedicht dat ik de regering blijkbaar de instructie kan geven om een beslissing over IHD en PAS uit te stellen. Je hebt het of je hebt het niet. Je moet blijkbaar geen minister zijn om het land te helpen besturen, je kunt dat ook vanuit het parlement. Dat is toch een hele geruststelling voor ons allemaal.

Intussen is de inrichtingsnota vorig vrijdag goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Mijnheer Sanctorum, u stelt een aantal vragen, onder meer naar de status van de inrichtingsnota die de minister aan het parlement heeft bezorgd terwijl die nog niet was goedgekeurd door de meerderheidspartijen. Minister, ook onze monden vielen open hier in deze commissie toen u vertelde dat die nota publiek was. We hebben toen ook ons ongenoegen daarover geuit. Maar intussen weten we dat dit soort zaken als 'ludieke acties' moeten worden begrepen. Daarmee is dit wat mij betreft ook van de baan.

Intussen is er een nieuwe inrichtingsnota waar wel overeenstemming over bestaat binnen de meerderheid. Ik veronderstel dat de minister die straks nog uitvoerig zal toelichten. Maar wat ons betreft, is datgene wat uit de bus is gekomen, een eerbaar vergelijk. Er komt een herberekening per bedrijf in een context van verfijnde en dus verkleinde zoekzones en met een nieuw bedrijfsspecifiek rekenmodel. Wij maken ons sterk dat op die manier het aantal rode bedrijven fors kan afnemen en wellicht zelfs gehalveerd kan worden. Na toepassing van dit nieuwe wiskundige model zullen we een betrouwbaardere inventaris hebben dan deze die er nu is en op basis waarvan de fameuze brieven zijn verstuurd. Ik vermoed dat op grond van die nieuwe inventaris landbouwers toegang krijgen tot de flankerende maatregelen van de inrichtingsnota.

Mijnheer Sanctorum, wij hadden ook graag een preciezer kostenplaatje gezien. Maar net omdat dat nieuwe rekenmodel eerst moet worden toegepast per bedrijf, denk ik dat het vandaag niet mogelijk is om heel precieze cijfers te kennen.

De afspraken die werden gemaakt in de marge van de regeringsbeslissing van 23 april 2014, worden gehonoreerd. De keuzevrijheid van de landbouwer met een rood bedrijf wordt gerespecteerd, maar tegelijk zijn er mogelijkheden voor VLIF-steun wanneer het gaat over emissiereducties en heroriëntatie. Er komt ook een sectorfonds voor vrijwillige bedrijfsbeëindiging zoals dat ook bestaat op het gebied van de bodemsanering. Voor vrijwillige bedrijfsverplaatsingen moet worden geput uit het herstructureringsprogramma en uit het VLIF voor investeringswerk.

Heel belangrijk voor ons is ook dat het flankerend beleid niet ten koste gaat van de te realiseren IHD's. De in het vooruitzicht gestelde budgetten voor de natuurdoelstellingen blijven behouden en worden eigenlijk niet gehypothekeerd. Budgetten voor flankerend beleid en voor natuur worden gekoppeld.

Samengevat, wat de N-VA betreft, is dit een eerbaar compromis.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Mevrouw Peeters, ik wil u oprecht feliciteren dat bij u het gezond verstand het heeft gewonnen van de profileringsdrang.

Mijnheer Sanctorum, u zegt dat u verwacht dat er wordt gejuicht nu er een beslissing is van de Vlaamse Regering. Ik wil daar twee zaken op antwoorden. Ten eerste is het misschien goed dat u eens een bezoek brengt aan een rood bedrijf. Dan kunt u een gesprek voeren met die mensen en zult u beseffen dat er wel oplossingen worden geboden maar dat die niet zijn om over te juichen. De situatie is ernstig en mag niet worden onderschat. We hebben weinig reden om ons daar vrolijk over te maken.

Ten tweede is dit uiteraard maar een eerste stap in een verhaal. Niettemin is het terecht dat we de minister feliciteren met haar volgehouden engagement. Mijnheer Sanctorum, u zegt dat we niets kunnen doen met die inrichtingsnota. Die nota is voor twee zaken nochtans heel belangrijk. Zo heeft de VLM nu effectief een instrument om naar de landbouwers te stappen en samen met hen na te denken over hun toekomst. Daarnaast hebben we met die vorken bestcasescenario's en worstcasescenario's. Die moeten we goed in ons achterhoofd houden wanneer we het hebben over de nieuwe berekeningsmethode en over de afbakening van de zoekzones.

Ik heb gisteravond nog met een landbouwer samengezeten die een rode brief had. Het verschil in afstand tot het bedrijf tussen de actuele habitat en de zoekzone was 18 meter. De stijging in percentage was maal 2,5. Dat is dus gigantisch veel voor 18 meter extra natuur. Het is inderdaad een rood bedrijf, maar een intensief bedrijf waar zeker nog wat beperkende maatregelen kunnen worden genomen. Het is wel een bedrijf met een actuele habitat met mogelijkheden voor de toekomst. Als Vlaanderen kiest voor die zoekzone die 18 meter verder ligt, dan is dat bedrijf ten dode opgeschreven. Als we die keuzes maken, is het heel belangrijk om te weten wat de consequenties zijn. Daarvoor is die inrichtingsnota wel heel belangrijk.

Zoals gezegd, is dit een eerste stap. Minister, ik heb nog twee vragen over de volgende stappen. De VLM kan nu in gang schieten. Hebt u een zicht op timing en aanpak? De VLM heeft natuurlijk tijd nodig om al die bedrijven te bezoeken, en ik kan me voorstellen dat die bezoeken veel tijd en energie in beslag zullen nemen. Als die zaken eenmaal besproken zijn, hebben de landbouwers ook tijd nodig om die zaak eens grondig te overlopen. Hoe zal dit dus worden aangepakt?

Minister, ik wil ook nog een warme oproep doen naar de oranje bedrijven. Ik heb soms de indruk dat een aantal oranje bedrijfsleiders zich nog niet al te veel hebben gemanifesteerd omdat ze vinden dat de rode bedrijfsleiders het nog moeilijker hebben. Voor die oranje bedrijven is het nochtans ook belangrijk dat we voortwerken aan duidelijkheid. Wanneer mogen we die verwachten?

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Ik zou ook graag aansluiten bij de verschillende vragen. We vragen eigenlijk een stand van zaken van alle stappen die de afgelopen weken zijn gezet en die nog moeten worden gezet. Het is duidelijk dat er een belangrijke stap is gezet in het IHD-dossier met de goedkeuring van de nota. De heer Ceyskens heeft al gezegd dat het heel belangrijk is dat de bedrijven bij de bezoeken mee een weg kunnen afleggen om na te gaan welke richting we moeten uitgaan en welke mogelijke oplossingen er zijn.

Het is ook al gezegd – ook tijdens hoorzittingen en besprekingen – dat het aantal bedrijven nog zal dalen door de zoekzones te verkleinen, door aangepaste

berekeningsmethodes. De essentie vandaag is: als een bedrijf wordt getroffen, hoe gaat daar een oplossing aan gegeven worden? Daarvoor liggen de instrumenten nu op tafel. De VLM is intussen bezig met bezoeken en heeft nu ten minste een basis om te overleggen met de landbouwbedrijven. Dat is een heel belangrijke stap. Het budget is natuurlijk ook zeer belangrijk. Ik ga ervan uit dat als de regering zichzelf serieus neemt, ze die middelen ook op tafel zal leggen als die er moeten liggen. Ik ga er ook van uit dat het regeerakkoord serieus wordt genomen: daarin staat duidelijk dat er extra middelen zullen zijn voor het flankerend beleid.

Minister, hoe ziet u de timing? Een aantal bedrijven hebben misschien zelf ook al contact genomen met de VLM omdat ze vandaag eigenlijk een oplossing zouden moeten hebben. Kan men daarmee verder of moet eerst alles in kaart worden gebracht van de getroffen bedrijven? Hoe ziet u dat tijdspad?

Minister, wat met de oranje bedrijven? Welke timing is er afgesproken voor de zoekzones? Denkt u dat u die kunt aanhouden in het verdere verloop van dit dossier?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, het is misschien goed om nog even terug te gaan naar april vorig jaar. Op 23 april heeft de Vlaamse Regering haar goedkeuring gehecht aan 36 besluiten waarin de speciale beschermingszones werden aangeduid in het kader van de Habitatrichtlijn en ook de IHD's. Er is ook afgesproken dat de Vlaamse Regering ook de PAS zou invoeren.

Mijnheer Sintobin, ik wil iets rechtzetten wat u totaal fout hebt gezegd. U zei dat ik voor de rode bedrijven de vergunningen zou intrekken. Dat is niet zo. Ik wil formeel ontkennen dat vergunningen worden ingetrokken.

Wat met de milieuvergunningen? Mijnheer Caron, u leest publicaties van bepaalde organisaties en neemt die dan over in een vraag om uitleg. U vraagt dan of dat klopt of niet. Ik denk dat mevrouw Peeters daar ook al heel correct op heeft geantwoord. Bij het verlenen van milieuvergunningen moeten we een duidelijk onderscheid maken tussen aanvragen voor nieuwe inrichtingen en voor hernieuwingen van bestaande milieuvergunningen die al of niet gepaard gaan met een uitbreiding. Er is een artikel, artikel 36ter, in het Natuurdecreet dat daarover gaat. Het artikel stelt dat een vergunningsplichtige activiteit die afzonderlijk of in combinatie met een of meerdere bestaande of vooropgestelde activiteiten, plannen of programma's, wanneer die een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken, onderworpen moet worden aan een passende beoordeling wat betreft de betekenisvolle effecten voor die speciale beschermingszone. Deze verplichting geldt ook voor de hervergunning van een vergunningsplichtige activiteit. De passende beoordeling moet dus worden opgemaakt door de initiatiefnemer.

Om in te schatten of er dan niet voor zo'n activiteit een passende beoordeling moet gebeuren, hebben wij een instrument ontwikkeld, de voortoets. Die is online beschikbaar op www.voortoets.be. Die voortoets bevat onder meer een depositiescan waarin ook een inschatting kan worden gemaakt van de stikstofdepositie ten gevolge van vergunningsplichtige activiteiten ter hoogte van een speciale beschermingszone.

Artikel 36ter van het Natuurdecreet stelt verder ook dat de overheid die over een vergunningsaanvraag moet beslissen, de vergunning slechts mag toestaan indien de uitvoering van de activiteit geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken speciale beschermingszone kan veroorzaken.

Verder staat er ook nog dat de bevoegde overheid er steeds zorg voor moet dragen dat door het opleggen van voorwaarden er geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan ontstaan. Er kan geen milieuvergunning worden uitgereikt wanneer niet wordt voldaan aan dat artikel 36ter van het Natuurdecreet. Het is ook zo dat de vergunningsverlenende overheid ook een advies moet vragen van het Agentschap voor Natuur en Bos. Dat advies gaat ook over de mogelijke betekenisvolle aantasting, en er moet ook rekening mee worden gehouden.

Iedereen is daarvan op de hoogte. Het wordt op dit moment ook zo toegepast. Alle overheden en de adviserende instanties zijn daarvan op de hoogte.

Zoals mevrouw Peeters zei, zijn er heel wat informatiesessies geweest voor de betrokken besturen en de doelgroepen. Er waren ook infosessies waar aan experten duiding werd gegeven over de beoordelingskaders. Binnenkort zal er ook overleg zijn met de gedeputeerden van Leefmilieu om na te gaan of zij nog nood hebben aan bijkomende ondersteuning of informatie.

Iedereen verwijst naar de inrichtingsnota, maar er is ook een omzendbrief die aan alle besturen kan worden overgemaakt. Daarin wordt verwezen naar de toetsing aan het beoordelingskader voor de PAS, ook tijdens de overgangsfase. De praktische wegwijzer is een uitvoerig document dat het juiste kader schetst voor de stikstofdeposities, en dat gedurende de overgangsfase.

De conclusie is dus dat het niet klopt dat er vergunningen zouden worden verleend die niet zouden voldoen aan dat decreet. Ik weet ook niet vanwaar die informatie komt, maar ik denk dat het belangrijk is het te hebben rechtgezet.

Dan het herstructureringsprogramma voor de groep van bedrijven die meer dan 50 procent bijdragen aan de kritische depositiewaarden van een habitat, de rode bedrijven. De inrichtingsnota werd op 30 januari goedgekeurd door de Vlaamse Regering via een conceptnota Programmatische Aanpak Stikstof. Dit is uiteraard een document dat ook ter beschikking kan worden gesteld. Deze inrichtingsnota werd opgemaakt in uitvoering van het herstructureringsprogramma stikstof, dat ook een bijlage was bij de beslissing die is genomen in april 2014.

Welke maatregelen staan erin? Er zijn verschillende categorieën. Wat kunnen we inzetten om de betrokken bedrijven te helpen?

Eerst en vooral kan er een verplaatsing gebeuren van het bedrijf of stallen naar een nieuwe, geschikte locatie. De landbouwer moet daarvoor ook een vergoeding ontvangen om alle kosten van de verplaatsing te dekken. De oude stallen moeten ook worden opgekocht door de overheid. Eventueel kan het gebouw ook aan iemand anders worden verkocht.

Ten tweede kan er een bedrijfsreconversie gebeuren, een omschakeling van de bedrijfsactiviteit door investeringen in emissiearme stalsystemen of in een nieuwe bedrijfstak, bijvoorbeeld een die minder ammoniak uitstoot. Er kunnen ook verbouwingen gebeuren.

Ten derde is bedrijfsbeëindiging mogelijk. De landbouwer stopt zijn veeteeltactiviteit in de stal die verantwoordelijk is voor de hoge stikstofemissie. Daarvoor ontvangt de landbouwer een vergoeding voor het gebruiksverlies. De landbouwer kan ook opteren om zijn stal ook af te breken. Hiervoor ontvangt hij een sloopvergoeding. De landbouwer kan, indien hij ook eigenaar is, eveneens kiezen om zijn stal te koop aan te bieden.

Dan is er de uitgestelde bedrijfsbeëindiging, stopzetting van de bedrijfsactiviteit na verloop van tijd. Dit houdt in dat de landbouwer zich er nu reeds toe verbindt

om zijn veeteeltactiviteit in de stal die verantwoordelijk is voor de hoge stikstofemissie, binnen een aantal jaren stop te zetten. De vergoeding wordt aangepast op basis van die uitgestelde bedrijfsbeëindiging.

De volgende is de koopplicht, de verplichte aankoop van een bedrijf door de overheid. De landbouwer is eigenaar en als eigenaar biedt hij zijn bedrijf of een deel van zijn bedrijf te koop aan. De overheid is verplicht om het aan te kopen tegen de aankoopprijs en volgens de vergoedingsregels die gelden voor onteigening ten algemene nutte.

Er staan natuurlijk ook zachtere instrumenten in de inrichtingsnota. De erfdienstbaarheid tot openbaar nut is een manier om toekomstige uitbating van oude sites in overeenstemming te brengen met de doelstelling van het gebied. Dat kan eventueel ook zonder aankoop. Hiervoor moeten nog aparte nota's worden opgemaakt op kadastraal niveau.

De volgende maatregel is de tijdelijke verlenging van vergunningen met vergunning van beperkte duur. Dit kan draagvlakverhogend werken, vooral als de betrokken landbouwer een korte, professionele toekomstverwachting heeft die in sommige gevallen iets langer kan zijn dan de huidige bedrijfsvergunning. Het spreekt voor zich dat op het einde van deze vergunning van beperkte duur alleen nog een beroep kan worden gedaan op koopplicht of erfdienstbaarheid.

Het instrument van de planologische ruil is ook bekend. Afhankelijk van de resultaten van de proefprojecten die momenteel worden opgestart, zal dit ook nog verder concreet worden uitgewerkt.

Er is het instrument vergoedingen bij lokale grondenbanken. Er wordt een lokale grondenbank 'herstructureringsprogramma stikstof' opgericht.

Instrumenten bedrijfsbegeleiding zijn eenmalige vergoedingen voor het berekenen van de impactscore met de meest actuele berekeningsmodules.

Een oriënterend bedrijfsadvies geeft aan welke maatregelen er nog zouden kunnen worden genomen. Er kan een bijkomend advies worden gegeven als de maatregel 'bedrijfsreconversie' wordt ingezet en als de maatregel 'verplaatsing' wordt ingezet.

Deze nota handelt dus over het flankerend beleid ten aanzien van de rode bedrijven. Het is ook zo dat de Vlaamse Regering naar aanleiding van de conceptnota beslist heeft dat er een nota moet worden opgesteld met onderbouwing, aanpak en financiële raming van het te voeren herstelbeleid, in het kader van de PAS, tegen september 2015.

Wat is de kostprijs van dit alles? Ik heb dat al een paar keer gezegd en zal het nog eens herhalen: dat kan op dit moment onmogelijk worden berekend, omdat wij niet weten welk bedrijf op welke maatregel een beroep zal doen.

Het is de discussie van de kip en het ei: als je niet weet welke maatregelen je kunt inzetten, kun je daar ook moeilijk heel concreet resultaat van verwachten.

Er is wel een indicatieve maximalistische kostenraming gemaakt per maatregel in het jaar waarin de vergunning komt te vervallen. Het is zo dat we niet ingrijpen in lopende vergunningen. Die worden dus niet stopgezet, maar lopen door. Op basis daarvan moet er worden bekeken in welk jaar er hoeveel bedrijven in de problemen komen.

Het theoretische geval dat alle bedrijven voor dezelfde maatregel kiezen, zowel de bedrijven die meer dan 50 procent bijdragen aan de kritische depositiewaarde

als de andere, is de maximalistische visie. Deze kostenraming is per instrument van het flankerend beleid als bijlage toegevoegd aan de inrichtingsnota. De kostenraming zal permanent worden verfijnd naarmate de wensen van de landbouwers bekend zijn. Er zijn inderdaad bedrijfsbezoeken van de VLM. Mevrouw Peeters, u hebt gelijk dat dit gerust wat sneller mag gebeuren. We hebben ook een lijst gevraagd met alle plannings wanneer men waar gaat, om er ook controle over te hebben dat het snel gebeurt, zodat mensen sneller duidelijkheid hebben.

De zoekzones die op vraag van velen in april heel ruim werden opgemaakt, kunnen ook nog worden verfijnd en verkleind. Op basis daarvan zal ook de bedrijfsspecifieke impactscore kunnen worden geoptimaliseerd. Tegelijkertijd wordt in de werkgroep herstelbeheer, waaraan zowel het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), Natuurpunt en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) deelnemen, een gedetailleerde begroting opgemaakt van de noodzakelijke middelen voor de realisatie van die IHD's zelf. De realisatie van die IHD's en het flankerend beleid gaan immers hand in hand. Het is stom om het ene wel te bekijken en het andere niet. Dat moet samen gebeuren. Het ene kan het andere ook verlichten en op die manier de impact verkleinen.

Naar aanleiding van de conceptnota werd er door de Vlaamse Regering beslist dat de meerjarenbegroting op basis van de kostprijs moet worden opgemaakt voor de inrichtingsnota en voor het Natura 2000-programma. Dat zal gebeuren in voorbereiding van de begrotingsaanpassing 2015, dus heel binnenkort.

Een precieze inschatting van het aantal bedrijven dat zal worden vrijgesteld of 'geïmpacteerd' zal zijn met het fijner stellen van de zoekzones, is op dit moment ook nog niet mogelijk. Dat zal duidelijk worden als het lokaal traject, dat op dit moment is ingezet, doorlopen is.

Een nieuwe kaart met zoekzones zal als onderdeel van het managementplan 1.1 Natura 2000 worden vastgesteld door de Vlaamse Regering na advies van de gewestelijke overleginstanties waarin alle doelgroepen vertegenwoordigd zijn.

De IHD's worden stapsgewijs gelokaliseerd, in verschillende fases, die telkens worden vastgelegd in een nieuwe versie van het managementplan. Bij elke fase worden er meer doelen gelokaliseerd, wat ervoor zorgt dat de zoekzone telkens kan worden verkleind. In de huidige planning is managementplan 1.1 gepland voor 2015, managementplan 1.2 voor 2017 en managementplan 1.3 voor 2019.

Los van deze formele aanpak wil ik natuurlijk ook samen met alle betrokkenen bekijken of nog voor het zomerreces een aantal zoekzones kunnen worden verkleind, mits het versnellen van de betrokken opmaak van de managementplannen 1.1. Op deze wijze kan het aantal getroffen bedrijven ook worden verkleind.

Dat heeft één nadeel. Iedereen wil zo snel mogelijk duidelijkheid, maar aan de andere kant wil iedereen ook een maximale betrokkenheid van alle sectoren: natuur, landbouw, industrie, maar ook lokale overheden en betrokken administraties. Nu, hoe rapper je iets versnelt, hoe minder inspraak er is. Ik wil maar meegeven dat dat de keerzijde van de medaille is. Maar goed, ik begrijp dat de vraag heel uitdrukkelijk is om daar sneller mee te gaan. Ik sta daar zelf ook helemaal achter, maar dit zal zijn consequenties hebben voor het overleg. Dat zal er nog wel zijn, maar het zal iets compacter moeten worden doorgevoerd.

Dat zijn de lijnen van wat is goedgekeurd door de regering, de conceptnota die betrekking heeft op de herstructurering, de inrichtingsnota, maar ook de omzendbrief. Het is belangrijk om beide te vernoemen. Er zijn inderdaad procedures ingesteld. Ik heb dat ook vernomen. Ik heb nog geen uitsluitel van wat dat zal geven, maar weet dat dit alles niet zomaar is uitgevonden door de

Vlaamse Regering, maar dat het in uitvoering is van Europese regelgeving, waar ook die passende beoordeling en dergelijke is opgelegd. Men kan dit aanvechten. We zullen zien wat de resultaten zijn. Het is niet iets dat we zomaar alleen in Vlaanderen hebben uitgevonden.

Wat de budgettaire impact betreft, is er inderdaad een indicatieve tabel, met maximale bedragen. Dat wordt verfijnd. Naar aanleiding van de begrotingscontrole zal er inderdaad worden besproken hoeveel dat exact zal zijn voor 2015 en wat het de komende jaren zal zijn, op basis van de verschillende situaties van de bedrijven. Op die manier kan worden verfijnd waar de middelen vandaan komen. Die discussie zal op dat moment verder moeten worden gevoerd.

Ik denk dat ik alle vragen heb beantwoord. Het is een belangrijke stap. Het is goed dat het is goedgekeurd. Maar het is natuurlijk nog maar het begin van een volledig traject dat we moeten doorlopen. Het is belangrijk om mee te geven dat het geen eindpunt is, maar de start van een volgende fase die moet worden ingezet. We gaan ervan uit dat we de afgesproken timings zullen halen. We zitten daar ook heel kort bij. Er komt heel wat af op de verschillende diensten. Het is belangrijk om de engagementen die er rond timings zijn, zo veel mogelijk te behouden. Dat is in ieder geval onze ambitie. Daar gaat ook prioritair alle aandacht naartoe in de verschillende diensten die daarbij betrokken zijn.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord. Een aantal zaken konden we al lezen op persoonlijke websites. Algemeen ben ik blij dat er nu eindelijk vooruitgang wordt geboekt, of dat hoop ik althans toch. Ik wilde bewust niet ingaan op de confrontatie die er vorige keer was, ook binnen de schoot van de Vlaamse Regering. Eigenlijk hebben we wel wat tijd verloren. Het is spijtig dat de zaak door de profileringsdrang van bepaalde parlementsleden een beetje is opgeschoven.

Natuurlijk is er ook nog de kwestie van het budget. U zegt dat het niet duidelijk is hoeveel het zal kosten. We weten ook nog niet – of u kunt of wilt daarover vandaag geen uitspraken doen – vanwaar het budget moet komen, terwijl u dat op andere plaatsen wel al hebt meegedeeld.

Er blijft natuurlijk ook de individuele keuze van de landbouwer. Het zal niet gemakkelijk worden. Eigenlijk hebben de heer Ceysens en mevrouw Peeters de fundamentele discussie aangeraakt die we hier in de toekomst toch een keer zullen moeten voeren. Ik heb daar de vorige keer al op aangedrongen. Waar willen we naartoe? Wat zijn de verhoudingen tussen landbouw en natuur?

Ik verwijs graag naar het voorbeeld van de heer Ceysens. 18 meter: dat is de breedte van deze zaal. En omwille van die 18 meter zeggen we tegen een landbouwer: "Voor u is het gedaan. U mag ermee stoppen. U krijgt geen vergunningen meer."

En inderdaad, de heer Ceysens heeft gelijk. Vrijdag ga ik een aantal landbouwers, rode bedrijven, in uw provincie bezoeken. Ik nodig de heren Caron en Sanctorum uit om met mij mee te gaan. Dan kunnen zij de visu zien waarover het gaat. Het is natuurlijk gemakkelijk om te zwaaien met een Beleid.flits van Natuurpunt om te zeggen: het moet gedaan zijn met het toekennen van vergunningen. De volgende aanval van de groene flank op de landbouwbedrijven vindt trouwens morgen plaats, in de commissie Landbouw: het verminderen van de varkensstapel. En zo gaat dat altijd maar door.

Ik vind dat we realistisch moeten blijven. U kunt natuurlijk zeggen: het is Europa. Ik heb u de vorige keer al gezegd te stoppen met het opentrekken van

die Europese paraplu. Het zijn de lidstaten van de Europese Unie die het beleid bepalen. Ik veronderstel dat er ook in andere landen waar grote landbouwactiviteiten zijn, wel wat tegenstand is tegen het Europese beleid. Op andere vlakken, andere beleidsdomeinen zien we dat de kritiek op de EU – wij stonden daar vroeger alleen in, een aantal andere partijen gaan daar nu in mee – toeneemt. Er wordt altijd gezegd dat die zaken moeten worden uitgevoerd omdat het de doelstellingen van Europa zijn. Wel, het wordt tijd dat we die doelstellingen aanvechten. Het is misschien wat simplistisch gezegd, maar ik ben ertoe bereid om die 18 meter waarover de heer Ceyssens het heeft, aan te vechten.

Ik blijf bij mijn uitgangspunt in de hele discussie: het gaat nog altijd over bedrijven, mensen, inkomen, werk. Het gaat niet alleen over landbouwers die voor stopzetting kiezen. Die landbouwers moeten dan waarschijnlijk ook een reconversie krijgen om aan de slag te kunnen op de arbeidsmarkt. Het is allemaal niet zo simpel. In de beslotenheid van deze commissiezaal is het gemakkelijk om onze ideeën daarover te ventileren. Ik denk dat we ervoor moeten zorgen om het budget zo groot mogelijk te maken, zodat de mensen kunnen worden gecompenseerd. Zoals ik daarnet heb gezegd, zal het budget dat nu wordt vooropgesteld misschien zelfs niet voldoen bij een maximale aanvraag tot bedrijfsverplaatsing of bedrijfsstopzetting. Want we kennen het verhaal. Landbouwers zeggen: ons bedrijf is zoveel waard, en we krijgen maar zo veel in return. We moeten daar dus zeker over nadenken.

Minister, u hebt een punt als u pleit voor een persoonlijke aanpak, bedrijf per bedrijf, om de onzekerheid weg te nemen, zeker wat betreft die oranje bedrijven. Trouwens, ik kan u zeggen dat ook die managementplannen worden aangevochten door de vzw Ruimte voor Boeren. Ik vrees dat we nog niet echt thuis zijn met dit decreet.

Ik begrijp dat u niet kunt vooruitlopen op de feiten, maar u hebt eigenlijk niet geantwoord op mijn vraag wat er gebeurt als het decreet wordt aangevochten. Stopt dat de procedure? Of gaat het verder? Ik ben geen jurist, daarom stel ik u die vraag.

Ten slotte, minister, wil ik nog iets vragen, al weet ik niet of ik die vraag aan u moet stellen. Wij focussen hier vooral op de landbouwbedrijven. Maar in vorige vergaderingen hebt u al gezegd dat het niet alleen over landbouwbedrijven gaat, maar dat ook andere bedrijven daarbij betrokken zijn. Ik moet eerlijk zeggen dat ik daarover nog maar weinig heb gehoord. Hebt u enig idee over hoeveel bedrijven het gaat, wat daar de procedure en de aanpak zijn? Of moet ik daarvoor in een andere commissie zijn?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Voorzitter, ik heb de indruk dat sommige parlementsleden de pretentie hebben te beweren dat ze de agenda van mijn fractie beheren. Ook wij hebben uiteraard contact met getroffen mensen.

Voor alle duidelijkheid: op menselijk vlak heeft dit een heel grote impact. Wij erkennen dat ook. Bovendien is het zo dat er heel wat bedrijven zijn getroffen die functioneren volgens een landbouwmodel waarvoor wij wel degelijk heel wat waardering hebben. Het gaat dan over duurzame landbouw, grondgebonden landbouw. Zulke bedrijven zijn ook getroffen. Zo'n rode brief is, voor alle duidelijkheid, niet om mee te lachen.

Het is des te straffer dat zo'n rode brief dan nog altijd wordt ontvangen in een kader van onduidelijkheid. Dat maakt het natuurlijk nog zwaarder. Er blijft nog

altijd onduidelijkheid bestaan over de draagwijdte. Kan die rode status nog worden omgezet in iets anders? Kan de blauwe status nog worden omgezet in iets anders? Dat blijft voor onzekerheid zorgen.

Ik wil het nog hebben over de beslissing van de Vlaamse Regering. Nogmaals, men bewierookt in zekere zin het besluit dat door de Vlaamse Regering werd genomen. Maar mijn probleem met die beslissing is dat er nog altijd heel veel onduidelijkheid blijft bestaan. De fundamentele kwesties moeten nog allemaal worden verijnd en uitgewerkt. En inderdaad, er staan natuurlijk wel gedetailleerde methodes beschreven in die inrichtingsnota's, maar, mijnheer Ceysens, ik denk dat de boeren vooral duidelijkheid willen over wat de financiering zal betekenen, wat de toekomst van hun bedrijf zal zijn. Dat zijn de vragen die zij stellen. Met deze inrichtingsnota lijkt mij daar geen fundamentele oplossing voor uitgewerkt. Nee, de komende maanden zal dat moeten blijken. Dat blijkt ook uit de beslissing van de Vlaamse Regering.

Ik wil het even hebben over de financiële onduidelijkheid. Ik lees in die inrichtingsnota dat er verschillende bedragen kunnen worden gehanteerd, afhankelijk van de keuze van de boer. Er wordt expliciet geopteerd voor een keuze van de landbouwers. Het gaat dan inderdaad over verschillende bedragen. Maar we hebben wel een idee van de grootteorde. Dat bestaat wel.

Minister, u verwijst naar die fameuze tabel 3, op bladzijde 20, waarop inderdaad de indicatieve en maximale budgetramingen staan. Er bestaat dus wel enige financiële notie. Bovendien wordt hier ook het scenario 4 uitgelegd. Dat zou een oplossing op maat betekenen voor de bedrijven, afhankelijk van de keuze die de landbouwers maken. Het gaat volgens de nota dan over 88 miljoen euro. Er zijn dus wel financiële gegevens. Maar het belangrijke punt is duidelijk dat er geen consensus wordt gevonden over de financieringsbron. Of vergis ik mij, collega's? Ik denk dat dat het grote debat is.

Om eerlijk te zijn: in het betoog van de heer Vandaele waren er – voor mij in elk geval – een aantal nieuwe elementen. Dus collega's, ik stel voor dat we die opnemen als een addendum van een beslissing van de Vlaamse Regering. Bij dezen is het dan ook duidelijk.

Minister, ik neem aan dat u het volmondig eens bent met wat de heer Vandaele heeft gezegd. Want, tussen wat hij daarnet heeft gezegd en wat u in Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw (VILT) zegt over het fameuze landbouwbudget waaraan niet mag worden geraakt, is er wel enig verschil.

Minister, bevestigt u wat u in VILT hebt gesteld, namelijk dat onder geen beding het landbouwbudget of een stuk daarvan kan worden ingezet als het gaat over de PAS?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Ik wil nog twee aanvullingen geven op wat ik daarnet heb gezegd.

Mevrouw Peeters, ik heb er geen probleem mee dat u het middenveld ter verantwoording roept. U hebt gebeld naar Natuurpunt. Dat is uw goed recht. Ik doe dat ook vaak. Maar ik dacht dat in deze regering – en in vele andere regeringen – het maatschappelijk middenveld gerespecteerd wordt en dat dat een rol moet kunnen spelen.

Ik heb deze vraag ingestuurd, geïnspireerd door Natuurpunt. Ik heb mijn vorige vraag over dat thema ingediend, geïnspireerd door brieven van 35 West-Vlaamse landbouwers. Het spijt mij: ik zal dat volgende week dan ook niet meer langs die weg doen. Alle gekheid op een stokje, minister: het is mijn rol u dat te vragen. U

hebt mij daar duidelijk op geantwoord. Het is voor mij dan ook duidelijk dat het een belangrijk feit is. Ik geloof u.

Ik wil nog één element toevoegen. Van lokale vertegenwoordigers hoor ik dat er momenteel in nogal wat gemeenten moties circuleren over ditzelfde thema, die op de gemeenteraden worden voorgelegd. Een van de grote pijnpunten is de grootte van de zoekzones. Dat is al aangehaald door andere collega's. De heer Vandaele zegt dat ongeveer de helft van de bedrijven zal overblijven als die zoekzones worden beperkt. Ik zou mij daar graag bij aansluiten.

Mijnheer Sintobin, wij leven wel mee met de problematiek van de getroffen landbouwers. In onze politieke familie ontvangen wij ook dergelijke brieven. Wij zijn niet blind voor die zorgen. Net zoals u en andere collega's, willen wij dat er voor die getroffen landbouwbedrijven naar oplossingen wordt gezocht, weliswaar met een harmonie tussen landbouw en natuur.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Ik hoor dat er een vraag is naar meer duidelijkheid en naar oplossingen voor landbouwers. Ik kan alleen maar vaststellen dat er een grote eensgezindheid is rond de tafel en dat het beleid van de minister voluit wordt gesteund.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mijnheer Caron, ik denk dat elke partij landbouwers in haar rangen telt die rode of oranje brieven hebben gekregen. Daar hebben we allemaal mee te maken. Uiteraard zijn we allemaal bezorgd over de situatie waarin die mensen zich bevinden. Anders zouden we er niet zo lang over discussiëren.

Minister, de heer Caron had het over vergunningen en de omzendbrief. Die is vorige vrijdag goedgekeurd en ik hoop dat u die zo snel mogelijk verstuurt zodat de lokale besturen en de provincies weten waar ze aan toe zijn. Dat kan wat zekerheid brengen. Eigenlijk had die brief er al moeten zijn voor het einde van de vorige legislatuur. Dat is destijds door de regering beslist. Misschien was dat beter geweest. Maar goed, nu is hij er en als hij nu wordt verstuurd, is dat al een belangrijke stap.

Minister, ik wil zeker zijn dat er sinds april 2014 geen vergunningen meer werden uitgereikt aan bedrijven waarvoor uit de passende beoordeling een significante impact is gebleken. Dat interesseert me wel en het sluit aan bij wat de heer Caron heeft gevraagd, namelijk of we zeker zijn dat er sinds april 2014 geen dergelijke vergunningen zijn uitgereikt.

De N-VA is blij met het bereikte compromis. Enerzijds blijft het voor ons buitengewoon belangrijk dat we de natuurdoelstellingen halen en dat daar voldoende middelen voor beschikbaar blijven. In onze inschatting is dat met deze beslissing zo. Anderzijds willen we de getroffen landbouwers helpen – dat hebben we al vaker gezegd – en liefst op een efficiënte manier. We zijn blij dat het nieuwe berekeningsmodel is aanvaard en dat dat in combinatie met de verfijning van de zoekzones een heel ander beeld zal geven van het aantal rode bedrijven en dus ook van het kostenplaatje dat ermee gepaard gaat. Dat kostenplaatje zal worden gemilderd. Ook het aanboren van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds enerzijds en het oprichten van het sectorfonds anderzijds, geeft extra zekerheid dat wat we vandaag beloven aan de getroffen landbouwers, we echt waar kunnen maken. Dat is een goede zaak voor de boeren, voor de belastingbetaler en ook voor de natuur, want daar is het uiteindelijk allemaal mee begonnen.

Voorzitter, u citeert uit het Vlaams regeerakkoord en zegt dat er extra budget komt voor flankerende maatregelen, maar u bent twee woorden vergeten. Ik wil uw citaat enigszins vervolledigen: "We voorzien bijkomende middelen voor instandhoudingsdoelstellingen en flankerend beleid." Zo staat het letterlijk in het regeerakkoord. Dit wilde ik voor alle duidelijkheid nog toevoegen.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Mijnheer Caron, u legt me woorden in de mond, maar u moet zich niet verontschuldigen voor het feit dat u hier een vraag stelt die is gebaseerd op de communicatie van iemand uit het middenveld. Ik roep niemand uit dat middenveld ter verantwoording. Als men, zeker in dit dossier dat gevoelig ligt, lukraak beweringen doet, is het niet meer dan logisch dat ik eerst degene die die beweringen doet, om meer uitleg vraag. Dat heb ik gedaan. Ik kreeg dan als antwoord dat men zelfs niet kon zeggen over hoeveel bedrijven het zou kunnen gaan, en dat men dat zelfs niet relevant vond.

Mijnheer Caron, doordat u de vraag stelde, kon ik er mijn reactie op geven. Los daarvan blijkt dat nu alle neuzen in dezelfde richting staan. Dat is het belangrijkste in dit dossier. Iedereen wil rechtszekerheid en duidelijkheid voor de landbouwers. Ik hoor alle fracties dat vandaag zeggen, ook uw fractie, mijnheer Sanctorum. Daarom ben ik heel blij dat er een duidelijke evolutie is. Er is nu ook een besluit van de Vlaamse Regering. Ik hoop dat het aantal rode bedrijven nu drastisch zal verminderen, zodat we straks een zicht hebben op het financiële kostenplaatje. Het belangrijkste is dat er nu een duidelijke rechtszekerheid is voor de bestaande landbouwbedrijven.

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Ik ben blij dat iedereen zoekt naar oplossingen. Dat bindt ons alleszins, hoewel ik ook verbaasd ben door bepaalde details die hier worden gegeven. Ik wil nog enkele elementen aanhalen.

Minister, ik ben blij dat u vrijdag de koe bij de horens hebt gevat om de omzendbrief dadelijk rond te sturen. De verschillende gemeenten waren inderdaad op zoek naar meer informatie over hoe ze verder moeten en welke consequentie dat heeft. Ik ben wel verheugd dat u die pas vrijdag hebt verstuurd. U had die ook al eerder kunnen versturen, maar het is maar hoe je tegen de zaak aankijkt. Het was heel belangrijk dat er pas een omzendbrief komt op het moment dat er duidelijkheid is over het flankerend beleid. Het is belangrijk om die zaken gezamenlijk te doen. We hadden liever gezien dat alles in december gebeurde, maar in de afgelopen discussies was duidelijk waarom dat niet is gebeurd. Nu is er meer duidelijkheid gegeven aan de lokale besturen.

Minister, ik hoor de heer Vandaele vragen naar de oprichting van een sectorfonds. Ik heb dat in de beslissing van vrijdag niet teruggevonden. Ik zou graag weten of er vrijdag ook is beslist dat er een sectorfonds wordt opgericht.

Op het moment dat de regering beslist over welke flankerende maatregelen inzetbaar zijn voor de bedrijven, is de eerste stap om alles beter in beeld te krijgen. We moeten niet doen alsof dat vernieuwend is. Het is in de discussie al heel vaak naar voren gekomen dat maatwerk en zoekzones het budget en de berekeningsmethode zullen bepalen. Dat is altijd duidelijk geweest. Het regeerakkoord stelt ook dat er extra middelen moeten worden vrijgegeven. Dat is ook ten aanzien van instandhoudingsdoelstellingen. Ik ga ervan uit dat het flankerend beleid ook de doelstelling heeft om de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken. Als dat niet zo is, stop dan maar met het flankerend beleid, want de landbouwers zijn geen vragende partij daarvoor. Het heeft wel tot doel de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken.

In het regeerakkoord staat heel duidelijk: extra middelen voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen en flankerend beleid. Ik ga ervan uit dat de regering zichzelf serieus neemt in de beslissing die ze heeft genomen, maar wat als dat niet zo is of als de timing niet kan worden bereikt? Minister, wat zijn dan de worstcasescenario's die moeten of kunnen worden gevolgd?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: De eerste reeks bijkomende vragen heeft betrekking op de vergunningen. De heer Sintobin vroeg hoe het zit met andere bedrijven. Artikel 36ter uit het Natuurdecreet is op alle milieuvergunningen van toepassing. Als een kmo of een groot chemisch bedrijf ammoniakstikstof uitstoot, moet dat er evengoed aan worden getoetst. Dat is belangrijk en dat geldt voor alle bedrijven. Het was een afspraak. We hebben ons geconcentreerd op de meest getroffen sector, zijnde de landbouwsector, omdat dat voor hen heel tastbaar is. Uiteraard zullen we in een volgende fase moeten kijken hoe we met de rest doorgaan.

Mijnheer Vandaele, u vraagt of dat artikel 36ter wordt toegepast. Ik ga daarvan uit. Het zou moeten worden toegepast, maar ik ben niet verantwoordelijk voor alle vergunningen. Ik verleen die niet. Ik weet dus ook niet wat alle lokale besturen of provincies hebben beslist. Mocht dat niet zo zijn, staat het iedereen vrij om daartegen in beroep te gaan of middelen aan te wenden. Ik ga ervan uit dat dat artikel wordt toegepast. Als we daar kennis van willen hebben, zal daar wel op worden gereageerd.

Al dan niet onduidelijkheid? Het zou natuurlijk heel simpel zijn om heel snel duidelijkheid te geven. Dat is waarschijnlijk ook de visie die u hebt, mijnheer Sanctorum. Ik kan me perfect voorstellen dat u zegt: "We maken er snel een eind aan, het is direct gedaan met de 133 bedrijven en alles is opgelost." Dat is natuurlijk een methode om heel snel duidelijkheid te geven.

We hebben echter afgesproken dat we op maat van elk bedrijf oplossingen zoeken. Dat vergt tijd. We kunnen onmogelijk op een paar weken tijd voor iedereen heel duidelijk zeggen wat het zal worden. Het vraagt een verfijning van zoekmodellen. We bekijken hoe we door maatregelen die we nemen in de natuurgebieden, in de speciale beschermingszones, de planten en dieren meer weerbaar kunnen maken tegen de stikstofdepositie, zodat een aantal bedrijven er kunnen blijven, zodat ze er niet weg moeten. Dat maakt er allemaal onderdeel van uit. Er komt heel veel wetenschappelijk onderzoek bij kijken. Het vraagt inderdaad tijd, maar dat is de consequentie van het feit dat we oplossingen willen zoeken, en we willen niets liever dan dat alle bedrijven er kunnen blijven, dat we er in harmonie kunnen samenleven. Het is de consequentie van het feit dat we op maat van die bedrijven keuzes willen maken.

Hoe zit het nu met het budget? Een aantal collega's doen uitspraken. Sommigen vragen hoe het nu zit, uit welk budget er wordt betaald. Er is bij de conceptnota geen enkele beslissing genomen over de budgetten noch over waar die vandaan moeten komen. Er staat wel uitdrukkelijk in het regeerakkoord dat er bijkomende middelen zullen zijn voor instandhoudingsdoelstellingen en voor inclusief flankerend beleid. De discussie zal inderdaad terugkomen wanneer er wat meer verfijning is, en bij de begrotingscontrole 2015. Het regeerakkoord sterkt ons in de overtuiging dat iedereen wil dat er bijkomende middelen worden ingezet.

Er werd ook gevraagd wat er gebeurt als er geen middelen zijn in een moment van budgettaire schaarste of krapte. Ik heb daarnet heel uitdrukkelijk gezegd dat voor mij alles samenhangt: investeren in de Natura 2000-gebieden en het flankerend beleid. We moeten samen met de Vlaamse Regering bekijken hoe we verder gaan. Voor mij hangt alles aan elkaar.

Mijnheer Sintobin, ik heb absoluut geen paraplu opgestoken en verwezen naar Europa. Ik heb er gewoon op gewezen dat als de procedures worden ingesteld en men er gelijk zou krijgen, het op zich geen oplossing is dat alles wegvalt. Er is sowieso een verplichting om een passende beoordeling op te maken. Zeggen dat we alles van tafel vegen en niets meer doen, leidt tot een vergunningenstop zoals bijvoorbeeld in Nederland het geval is geweest. Niemand kon er nog een vergunning krijgen doordat er geen kader was. Wij hebben dit juist willen vermijden. Het is daarom dat wij de beslissing hebben genomen in april. Er is wel een kader op basis waarvan vergunningen kunnen worden verleend.

Het klopt dat heel wat lidstaten hiermee worstelen. In de ene lidstaat is het al wat makkelijker dan in de andere omdat men er wat meer ruimte heeft en het er makkelijker is om bedrijven verder van natuurgebieden te vestigen. Wij hebben die mogelijkheid niet in Vlaanderen, daarom is het voor ons veel complexer.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, wat de Europese paraplu betreft, moet u dat niet persoonlijk nemen. Ik schets dit in een algemeen kader. Het geldt voor dit dossier, maar ook voor een aantal andere: als we er niet uit geraken of als het een beetje moeilijk is, zeggen we dat we er niets aan kunnen doen, dat het de schuld van Europa is. Trouwens, de fundamentele discussie betreft natuurlijk de natuurdoelstellingen versus landbouw en industrie. De slinger is de afgelopen jaren te veel naar één kant gegaan, maar dat is een discussie die we nu niet zullen voeren.

Mevrouw Peeters doet enorm veel inspanningen om te zeggen dat iedereen blij en gelukkig is binnen de meerderheid, en dat er een akkoord werd bereikt. Ik moet eerlijk bekennen dat wanneer ik het pingpongspel zie tussen de N-VA-fractie en de CD&V-fractie, ik denk dat ze nooit meer beste vriendjes zullen worden – maar misschien zijn ze dat nooit geweest.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): We zijn net aan een nieuw kartel bezig.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, het echte debat gaat natuurlijk over het budget. Ik ben gelukkig dat u zegt dat alles aan elkaar hangt, dat we geen flankerend beleid kunnen voeren zonder middelen en dat we bij de begrotingscontrole zullen zien hoeveel middelen er zijn en vanwaar ze komen. Ik vrees, afgaande op wat ik vandaag allemaal heb gehoord, dat het nog een serieuze discussie zal worden.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, het is u eigen om af en toe een intentieproces te lanceren. Dat is natuurlijk uw goed recht. Voor alle duidelijkheid: er bestaat inderdaad geen oplossing door ergens een knop in te duwen. Dat betekent niet dat wij u niet op uw taak moeten wijzen om de onzekerheid weg te nemen, om beslissingen te nemen en om geen zaken op de lange baan te schuiven. Dat is de taak van het parlement. We zullen dit ook blijven doen, ongeacht uw intentieprocessen.

Ik wil ook eindigen met een positieve noot. Iedereen wil een oplossing voor de getroffen bedrijven, voor de getroffen landbouwers. Iedereen is het er blijkbaar ook over eens dat de IHD's moeten worden gerealiseerd. Ik heb bij alle fracties een duidelijk engagement gehoord dat ze de IHD's willen helpen realiseren. Ik kijk uit naar die realisatie, collega's.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Wat betreft de vraag over het toekennen van vergunningen in de tussenperiode, zal ik in het Woordelijk Verslag aan tekstexegese doen om te proberen goed te begrijpen wat nu eigenlijk de uitkomst is. U gaf de indruk dat er geen absoluut zicht is op nog toegekende vergunningen en ook dat er eventueel in beroep kan worden gegaan. Ik denk dat hier een soort voorzorgsprincipe moet gelden.

Overigens, mevrouw Rombouts, er is geen verband tussen een omzendbrief voor lokale besturen en de houding ten aanzien van het toekennen van vergunningen enerzijds en een flankerend beleid anderzijds. Op zich zijn dat losstaande dingen.

De financiering van de maatregel blijft een pijnpunt. Ik zal ook wat dat betreft aan tekstexegese doen. Er bestaat zeker een afsprakennota bij de beslissing van de regering. Als oppositieleiden hebben wij daar – uiteraard – geen toegang toe. Toch ben ik benieuwd wat erin staat, want de beslissing begint met het eerste zinnetje dat er hier geen beslissingen worden genomen over de financiën en daarna volgt een opsomming van wat zal worden gedaan. Er bestaat dus een afsprakennota, dat staat trouwens in de fiche, maar wij kennen de inhoud ervan niet.

Ik hoor dan de heer Vandaele vreemde dingen zeggen. Ofwel is hij mysticus geworden, ofwel liegt hij. Hij zegt vreemde dingen over de financiering. We delen met zijn allen veel bekommernissen over de landbouw en de landbouwers. Ik vind dat er echt duidelijkheid moet zijn over de financiering en over de verantwoordelijkheden. Er zouden extra middelen worden uitgetrokken, al dan niet in een landbouwfonds of een sectorfonds. Hij bezit de afsprakennota wel, dat kan niet anders. Zoiets kun je niet zomaar zeggen.

De voorzitter: Mijnheer Vandaele, in principe zijn de slotwoorden enkel voor de vraagstellers. Het is niet de bedoeling om opnieuw met een hele vragenronde te beginnen. *(Opmerkingen van de heer Wilfried Vandaele)*

Mijnheer Vandaele, als één iemand hier weer het woord neemt, dan volgen alle partijen, dat is hier de afspraak. *(Opmerkingen van de heer Wilfried Vandaele)*

Ik stel voor dat de minister duidelijkheid verschaft, zo niet mogen alle partijen ...

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Ik verwijs naar de bisbijlage 6 van de besluitvorming van april 2014. Die heeft niets met afsprakennota's te maken, het is beslist beleid. Er staan passages in over vanwaar de middelen moeten komen: uit sectorfondsen en VLIF-middelen.

De voorzitter: Maar misschien is het dan voor de duidelijkheid goed dat u citeert wat daar staat. Dat is belangrijk voor het verslag. Er staat duidelijk: kan eventueel daaruit komen.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, ik ben alleen een beetje gepikeerd omdat mijn goede vriend Bart Caron zegt dat ik misschien lieg. Vandaar dat ik toch nog een antwoordje wil geven. Dat hoeft niet in tegenspraak te zijn met wat de minister zegt.

Het is niet zo dat wij beschikken over geheime documenten, afsprakennota's, atomaschriftjes enzovoort, hoewel ik soms de indruk heb dat er meer in atomaschriftjes staat dan in het regeerakkoord. Dat is ook een evolutie.

We hebben het gehad over de keuzevrijheid. De keuzevrijheid voor de landbouwer komt uit de bisbijlage 6 van de beslissing van april 2014. In diezelfde bisbijlage staan een aantal zaken wat het budget betreft. Daar staat bijvoorbeeld: "Investerings in bedrijven, in emissiereductie en/of heroriëntatie sluiten aan bij de finaliteit van het Vlaams Landbouwinvesteringfonds. Vrijwillige bedrijfsverplaatsing

wordt gefinancierd vanuit fondsen voorzien in herstructureringsprogramma met uitzondering van het investeringsluik dat gedragen wordt door het VLIF. Vrijwillige bedrijfsbeëindiging moet gefinancierd worden op basis van fondsvorming naar analogie met de bodemsanering.”

Hier staan al een aantal elementen in die mechanismes vastleggen van waar een deel van de financiële inspanning kan komen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Men doet hier alsof er geheime afspraken zouden zijn. Ik herhaal dat die nota is goedgekeurd zonder dat er enig financieel engagement is, ook niet inzake instrumenten of middelen. Alles ligt nog open en moet nog door de regering worden beslist.

Voor alle duidelijkheid, de Vlaamse Regering heeft daar vorige week vrijdag geen beslissing in genomen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de impact op de gemeenten van het uitvoeringsbesluit inzake de omgevingsvergunning – 938 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, met veel belangstelling namen wij kennis van de beslissing van de Vlaamse Regering in december 2014 waarbij een eerste principiële goedkeuring werd gegeven aan het ontwerpbesluit tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning. Maar met evenveel belangstelling hebben wij kennis genomen van het voorontwerp van verzameldecreet dat op diezelfde datum een eerste principiële goedkeuring kreeg. Dit verzameldecreet brengt de datum van inwerkingtreding van het besluit terug van één jaar naar zes maanden.

We weten allemaal, en dat is ook gebleken uit besprekingen over het milieuvergunningendecreet tijdens de vorige jaren, dat deze regelgeving een grote impact zal hebben op de gemeenten als vergunningverlenende overheden. Ik heb me verdiept in de wetgeving ter zake, en ik wil u daar een aantal vragen over stellen.

De gesloten lijsten die als bijlage zijn opgenomen bij het besluit betreffende de omgevingsvergunning, bevatten de projecten die op Vlaams en provinciaal niveau worden vergund. De bevoegdheidsverdeling door de gesloten lijsten is moeilijk werkbaar: de aanvrager moet alle lijsten en de afwijkingsbepalingen in het uitvoeringsbesluit consulteren om na te gaan waar de vergunning moet worden aangevraagd.

Minister, de inwerkingtreding is met een half jaar vervroegd, wat een grote druk zet op de gemeenten. Ik heb dan ook een aantal vragen voor u.

Wat is het resultaat van een impactanalyse van het decreet van de omgevingsvergunning op de gemeenten? Wat is de verhouding van het huidige aantal verleende stedenbouwkundige en milieuvergunningen ten opzichte van de toekomstige situatie?

Hebt u een plan van aanpak voor de capaciteitsopbouw en ondersteuning van de gemeenten, zoals voorzien bij de tweede principiële goedkeuring van het ontwerp

van decreet? Graag een overzicht van de concrete stappen die in dit plan zijn opgenomen en de timing ervan.

Het decreet voorziet in de mogelijkheid om een gesloten lijst op te maken voor gemeentelijke projecten. Waarom werd geen gebruik gemaakt van deze optie die zowel voor de aanvrager als voor de gemeente gebruiksvriendelijker was geweest dan het gekozen systeem?

In welke instrumenten zult u voorzien om de aanvrager en de gemeente op een heldere manier wegwijs te maken in de nieuwe regelgeving en de bevoegdheidsverdelingen? Wat is de timing hiervoor?

U zorgt met deze regelgeving voor een versnelde ontvoogding van de gemeenten. Volgens de codex was deze ontvoogding gekoppeld aan een aantal voorwaarden, waaronder de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. De ontvoogding is een indicatie van de mate waarin de gemeente in staat is op kwalitatieve wijze te vergunnen.

De Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed (SARO) stelde in zijn advies op het ontwerpbesluit dat gemeenten die nog niet ontvoogd waren, moeten worden ondersteund om toch nog aan bovenstaande kwaliteitseisen te voldoen vooraleer ze een vergunning verlenen. Wat is de stand van zaken in het ontvoogdingstraject van de gemeenten? Hoeveel gemeenten zijn nog niet ontvoogd? In welke maatregelen voorziet u ter ondersteuning van die gemeenten die nog niet ontvoogd waren en die nu ook omgevingsvergunningen kunnen verlenen?

De Vlaamse overheid stelt het omgevingsloket en uitwisselingsplatform ter beschikking van de gemeenten. Dit is een essentiële factor om de werklust van de gemeenten onder controle te houden. Wat is het tijdspad van het omgevingsloket? Zal dit ter beschikking staan van de gemeenten op het moment dat de regelgeving van kracht wordt?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Ik wil me aansluiten bij de bezorgdheden van mevrouw Pira wanneer het gaat over de invoering van de omgevingsvergunning. Dat is een enorme klip die we in de nabije toekomst moeten nemen.

Voor een goed begrip wil ik nog even verwijzen naar de historiek van dit dossier. Al sinds de jaren 80 voeren we een pleidooi om bouwvergunningen en milieuvergunningen samen te voegen. Tijdens de vorige legislatuur hebben we het in commissie-Sauwens gehad over de versnelling en verbetering van procedures. We waren het er over alle partijgrenzen over eens dat die 'permis unique' die er al zo lang is in Wallonië, ook hoogdringend in Vlaanderen moest worden ingevoerd. Meer nog, waar het in Wallonië niet meer is dan het gelijktijdig indienen van een bouwvergunning en een milieuvergunning vonden wij dat wij een eengemaakte vergunning tot stand moesten brengen in Vlaanderen waartegen ook maar eenmaal een procedure kan worden gevoerd.

Vandaag zitten we aan de vooravond van de invoering daarvan. Dat wordt geen gemakkelijke klus, die in alle Vlaamse gemeenten een zware inspanning zal vragen van de mensen die de dienst Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu bemannen en van onze beleidsmensen.

In de vorige legislatuur is er veel verzet gekomen tegen het Vrijstellingenbesluit en het besluit Meldingsplicht, iets wat in vergelijking hiermee een akkefietje is. Stedenbouwkundige ambtenaren begonnen de schepenen van Ruimtelijke Ordening op te juttten en er ontstond verzet tegen iets wat toch een stap voorwaarts was.

We moeten goed opletten dat we binnenkort niet meelopen in het betoog van diegenen die het liever houden zoals het was. Op dat moment moeten we allemaal onze verantwoordelijkheid nemen, over de partijgrenzen heen, om onze lokale mandatarissen te overtuigen van het nut van deze omgevingsvergunning. Vlaanderen moet het maximale doen om de gemeentebesturen te ondersteunen bij het vergaren van kennis.

Minister, hoe staat het met de opleiding van de indieners van de omgevingsvergunning? De gemeentebesturen die dat willen, hebben al veel mogelijkheden gehad om kennis te vergaren. Op een gegeven moment werden er al voorlichtingssessies georganiseerd en de eerste letter over de omgevingsvergunning moest nog worden geschreven. Dat was geen goede aanzet. Intussen wordt er genoeg vorming aangeboden aan de gemeentebesturen, maar ik heb de indruk dat studie bureaus nog helemaal niet bezig zijn met zich voor te bereiden op de omgevingsvergunning. Dat zou natuurlijk wel een extra werklast betekenen voor de gemeentebesturen. Diegenen die met de omgevingsvergunning aan de slag moeten, zullen ook nog eens moeten worden gecoacht door de gemeentebesturen.

Minister, welke initiatieven worden er in die richting genomen?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, ik wil me ook aansluiten bij de twee vraagstellers. Ik wil mevrouw Pira danken om de vraag hier te stellen. We hebben het er uitgebreid over gehad bij de bespreking van de beleidsnota en ons afgevraagd of de datum wel haalbaar was. Het is positief dat de datum van inwerkingtreding met zes maanden is verlengd zodat de einddatum hopelijk wel haalbaar is.

Collega Ceysens heeft gelijk dat elke verandering bij sommigen wrevel en koudwatervrees opwekt. Dat was destijds ook het geval bij de invoering van de ontvoogding. Toen was er ook de vrees, vooral bij de toezichthoudende overheid en de besturen die adviezen moesten verlenen, of men dat wel zou kunnen. Er waren toen veel meer beroepen van ontvoogde gemeenten. Het is allemaal in goede banen geleid. Ik heb er ook alle vertrouwen in dat dat ook met de omgevingsvergunning zal gebeuren.

Het aspect van de ontvoogding moet ten volle waardering krijgen. Er zijn nog altijd een aantal lokale besturen die niet ontvoogd zijn en die de nodige ondersteuning moeten kunnen krijgen. Vaak zijn ze niet ontvoogd omdat ze niet aan de vijf voorwaarden hebben voldaan. Stedenbouwkundige ambtenaren moeten toch wel de knowhow hebben om de dossiers op een correcte manier te beoordelen.

Wat een belangrijke factor is, is de digitalisering. Op dat vlak moeten de lokale besturen nog bijbenen. Er zijn nog niet veel lokale besturen waar een digitale indiening kan. Minister, als u hierover meer informatie hebt, zou ik die graag horen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Collega's, ik ben zeer verheugd dat men niet aandringt om de deadline zo spoedig mogelijk te halen, maar dat men in elk betoog voldoende realisme aan de dag legt voor een goede voorbereiding zodat de omgevingsvergunning en het digitaal loket een sterke doorstart zal hebben.

Ik zal niet op alle bezorgdheden die al geuit werden, ingaan. Ik sluit me er wel bij aan. De heer Nevens heeft een schriftelijke vraag gesteld over de stand van

zaken van het digitale loket. Ik dacht dat de milieuvergunning nog niet in de proefprojecten was opgenomen, maar dat het louter over het stedenbouwkundige aspect ging.

Mevrouw Rombouts heeft op 12 februari 2014 tijdens de hoorzitting een belangrijke opmerking gemaakt over de werklasmeting. Ze zei dat de werklasmeting dynamisch moet zijn en opnieuw moet kunnen worden gedaan. Ik denk dat de uitvoeringsbesluiten een impact kunnen hebben op de werklasmeting en dat een extra update van de werklasmeting niet onverstandig zou zijn.

Er is gesproken over de niet-ontvoogde gemeenten, maar ik zou iets willen zeggen over de ontvoogde gemeenten. Het probleem doet zich voor in artikel 34, paragraaf 2, van de uitvoeringsbesluiten. De lokale besturen moeten in een aantal gevallen voor louter stedenbouwkundige handelingen nu opnieuw advies vragen aan de gewestelijke administratie Ruimtelijke Ordening, bijvoorbeeld als er een project-MER is opgesteld, een mobiliteitseffectenrapport is vereist, een vergunningsaanvraag nodig is voor het optrekken van gebouwen of complexen met een totale bruto vloeroppervlakte van minstens 7500 vierkante meter. Ze verliezen in dat geval wel een deel van hun opgebouwde rechten. Het zou misschien billijker zijn om hen daarvan vrij te stellen en de niet-ontvoogde gemeenten daar wel aan te onderwerpen. Zo ben je correct tegenover de gemeenten en geef je hun het juiste signaal.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Pira, ik bedank u voor uw vraag. Het is goed om een en ander nog eens op te lijsten.

In 2014 hebben wij door Deloitte een studie laten maken om na te gaan wat de werklasmeting van de lokale besturen is, naar aanleiding van de implementatie van de omgevingsvergunning. In het eindrapport staat heel uitdrukkelijk dat, als gevolg van de invoering van de omgevingsvergunning, het aantal vergunningsaanvragen zal dalen van 72.000 naar 69.000. Dat is natuurlijk te wijten aan het feit dat voor een aantal initiatieven geen dubbele vergunning meer nodig is.

Het spreekt voor zich dat wij de lokale besturen goed moeten begeleiden. Daarvoor hebben wij een aantal afspraken gemaakt.

Eerst en vooral is er de digitalisering. Terecht is dat een aandachtspunt, aangehaald door de heren Ronse en Ceyssens en mevrouw Peeters. Ook voor ons is het absoluut een prioriteit.

En het klopt dat er op het vlak van ruimtelijke ordening bij de lopende projecten al een volledige digitalisering van de aanvraag van een bouwvergunning is. Dat heeft natuurlijk ook te maken met het feit dat een bouwvergunning iets minder ingewikkeld is dan een milieuvergunning. Ik verklaar mij nader: er spelen veel meer parameters in de milieuvergunning. Dat is veel ingewikkelder dan zo'n bouwvergunning. We stoppen ons daar niet achter weg, maar dat is de reden waarom het iets gemakkelijker was om te digitaliseren dan het andere.

Het feit dat die digitale bouwaanvraag nu loopt, zorgt er in ieder geval wel voor dat we de ervaringen die we daarbij opdoen, meenemen bij de volledige digitalisering van die omgevingsvergunning.

Wat ook invloed heeft op de werklasmeting van steden en gemeenten is de complexiteit. De invoering van de omgevingsvergunning gaat gepaard met een declassering van ongeveer 5000 hinderlijke inrichtingen van klasse 1 naar klasse 2. Daardoor zullen de gemeenten, als bevoegde vergunningverlenende overheid, met meer complexe vergunningen worden geconfronteerd.

De taken verbonden aan het opstellen en uitvoeren van de meerjarenprogramma's, met evaluatie van ingedeelde inrichtingen en activiteiten, komen natuurlijk ook af op de lokale besturen. In het eindrapport werd geconcludeerd dat de steden en gemeenten globaal – dus niet per gemeente – nood hebben aan 23,3 bijkomende voltijdsequivalenten (vte's). Voor de omzetting van de milieuvergunning van bepaalde duur naar de omgevingsvergunning van onbepaalde duur zouden gemeenten nood hebben aan 6,2 bijkomende vte's.

Om de steden en gemeenten te ondersteunen, is een actieplan opgemaakt. Dat actieplan zorgt ervoor dat de invoering van die omgevingsvergunning gepaard gaat met flankerend beleid.

Waaruit bestaat dat flankerend beleid? Eerst en vooral is er dossiergebonden overleg. De steden en gemeenten vragen vooral advies en bijstand. Als er inderdaad complexe dossiers zijn, willen ze een beroep kunnen doen op de expertise die er is, zowel in Vlaanderen als in de provincies.

In het ontwerp van uitvoeringsbesluit wordt bepaald dat de provinciale omgevingsvergunningscommissie aan de steden en gemeenten een geïntegreerd advies zal kunnen geven over vergunningsaanvragen voor alle hinderlijke inrichtingen die ingevolge de declassering van klasse 1 naar klasse 2 verschuiven. Bijkomend zullen een aantal bestaande klasse 2-inrichtingen en complexe stedenbouwkundige projecten ook een geïntegreerd advies krijgen van de provincie. Op die manier krijgt men dus ook inhoudelijk ondersteuning.

Er zijn al heel wat overlegmomenten en studiedagen geweest over de permanente vorming en continue kennisuitwisseling. De heer Ceysens heeft daarnaar verwezen. Er wordt heel breed ingezet op de kennisoverdracht. De opleidingen die door de Vlaamse overheid worden georganiseerd, worden kosteloos aangeboden. In het najaar 2014 werden daarover in elke provincie en in Brussel informatiesessies gegeven. Een tweede reeks volgt dit jaar.

Er wordt momenteel nog onderzocht op welke wijze bijkomende vorming van de omgevingsambtenaren dit jaar nog mogelijk wordt gemaakt. Als er bijvoorbeeld kan worden verwezen naar de mogelijkheid om gemeenteamtensaren toe te laten tot specifieke opleidingsdagen over beste beschikbare technieken (BBT's), dan zal dat inderdaad ook op die manier worden georganiseerd.

Het digitale omgevingsloket, de website omgevingsvergunning en ook de digitale uitwisseling van gegevens zijn gepland.

Het uitvoeringsbesluit bevindt zich op dit moment in de ontwerpfasen. De suggesties die werden meegegeven, onder andere door de heer Ronse, zullen verder worden bekeken. Na de eerste principiële goedkeuring werd het advies van de strategische adviesraden, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) gevraagd. Ik verwacht die adviezen binnenkort. Na de aanpassing van het besluit op basis van die adviezen, kunnen we dat terug naar de regering brengen. Dan kan het definitief worden goedgekeurd.

Gezien het nog te bewandelen wetgevingstraject kan ik geen uitspraken doen over de gemeentelijst die voor een aantal projecten de bevoegdheid om te beslissen over de vergunningsaanvraag, exclusief zou toewijzen aan de gemeenten. Ik kan wel stellen dat, mocht die gemeentelijke lijst er zijn, ook de andere lijsten, zoals de Vlaamse lijst, de provinciale lijsten en de indelingslijst onverkort blijven bestaan.

Met het oog op een permanente communicatie met de aanvragers van de omgevingsvergunning, de lokale besturen en de andere lokale betrokken actoren is er ook een website opgestart, www.omgevingsloket.be. De indieners en

studiebureaus kunnen daar informatie krijgen, maar ik neem de suggestie van de heer Ceyskens mee of we niet nog meer moeten inzetten op die sectoren. Dat zal niet alleen de toegang zijn tot het digitaal indienen, ook alle vragen zullen daar kunnen worden beantwoord. Daar zal ook alle nieuwe informatie te vinden zijn.

Mevrouw Pira, wat de bevoegdheidsverdeling betreft, zal mijn organisatie een eenvoudig schema ter beschikking stellen op die website zodat daarop een beroep kan worden gedaan. Bovendien kan bij digitale indiening het systeem aan de hand van een ingevuld veld ook de aanvrager helpen. Naast de website zijn er ook vormings- en informatiedagen georganiseerd voor de lokale besturen waarnaar ik daarnet al verwees.

De ontvoogdingsoperatie zorgt ervoor dat lokale besturen sterk aan bestuurskracht winnen binnen het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening. Daarom heeft mijn administratie volop ingezet om te komen tot een zo groot mogelijk aantal ontvoogde gemeenten. De ontvoogding gaat in op de eerste dag van de tweede maand volgend op de publicatie in het Belgisch Staatsblad. Op 1 januari 2015 waren er 215 gemeenten ontvoogd. Dat betekent dat er nog 93 zijn die niet ontvoogd zijn.

Voor twee gemeenten, Vorselaar en Holsbeek, loopt de procedure. Ongeveer de helft van de nog niet ontvoogde gemeenten voldoet wel aan vier van de vijf voorwaarden en wordt ook verder actief begeleid door onze diensten. Vijftig gemeenten voldoen aan drie of minder van de vijf voorwaarden. Ook daar wordt door onze diensten bekeken wat we kunnen doen.

Het is duidelijk dat niet alle gemeenten op 31 december 2015 zullen voldoen aan de vijf voorwaarden. De gemeenten zullen verder opgenomen blijven in het lerend netwerk. Ze zullen ook verder een beroep kunnen doen op ondersteuning, als een leertraject opgevat.

De doelstelling om de bestuurskracht van die gemeenten te versterken in functie van het omgevingsbeleid blijft uiteraard ook bestaan. Daarom zal er bij deze gemeenten zeker aandacht gaan naar de functie van de omgevingsambtenaar in samenwerking met andere gemeenten om dat kennisniveau te verhogen.

Ik vind het essentieel dat het omgevingsloket en het uitwisselingsplatform tijdig ter beschikking staan en dat van alle partners het tijdspad van het omgevingsloket zal sporen met die van de regelgeving. Er zal inderdaad een omgevingsloket beschikbaar zijn op het moment dat de omgevingsvergunning er is.

Ik besef dat nog niet iedereen effectief klaar zal zijn voor de digitalisering. Daarom wordt er ook daar bijkomend een overgangsregeling uitgewerkt, om lokale besturen toe te laten om nog niet in een digitale omgeving te werken.

Dit is een project met vele actoren: publieke en private. U weet dat iedereen eigen visies en autonomie heeft. Ook elke behoefte is anders. Daarop zullen we ten volle inzetten.

Ik heb daarnet al gezegd dat we een aantal suggesties zullen meenemen, onder andere artikel 34, paragraaf 2, en ook over de studiebureaus. We zullen bekijken hoe we daarmee rekening kunnen houden in het volgende lopende proces.

In ieder geval wordt er heel veel energie en tijd in gestopt om dat goed te laten lopen. Ik denk dat die vragen hier terecht worden gesteld. We moeten dat verder opvolgen. Het is goed dat we daar vanuit deze commissie voldoende aandacht aan besteden. Het is in ieder geval een zorg waarin we heel veel energie en tijd steken om dat op het terrein zo goed mogelijk te begeleiden.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Ik dank de andere collega's voor de appreciatie over het feit dat het punt hier behandeld wordt.

U hebt veel informatie gegeven, en u hebt die snel voorgelezen. Ik heb waarschijnlijk niet alles kunnen noteren.

U zegt dat er nog 23,3 vte's nodig zullen zijn voor de toegenomen werklast en 6,2 voor de omzetting. U zegt dat er 215 gemeenten ontvoogd zijn, maar 93 niet. Gaat die ondersteuning dan naar die niet-ontvoogde gemeenten of moeten die nog extra mensen hebben? Is daarvoor geld uitgetrokken in de begroting?

Ik ben tevreden dat u een aantal dingen in het vooruitzicht stelt die blijkbaar klaar zullen zijn. Wat mij bijzonder ongerust maakt, is de terugbrenging van een jaar naar zes maanden voor de inwerkingtreding. Ik heb eens een rondvraag gedaan bij verschillende gemeenten. Veel gemeenten zijn daarvan blijkbaar gewoon nog niet op de hoogte. Heel veel stedenbouwkundigen en mensen van diensten, zoals milieuambtenaren, weten dat gewoon niet. Een enkele keer kwam ik iemand tegen die dat had horen waaien, maar eigenlijk weten de mensen dat nog niet. Het is nog niet officieel gecommuniceerd.

Dit baart me wel wat zorgen. Mensen richten hun activiteiten daarop. Nu denken ze nog altijd dat er een jaar zal zijn voor de overgangsregeling, maar in feite is dat maar een half jaar. Wanneer wordt daarover gecommuniceerd? Heel veel ambtenaren denken dat ze het niet klaar krijgen als dat tot een half jaar wordt teruggebracht. Denkt u er niet aan om het toch tot een jaar terug te brengen, in het kader van het Verzameldecreet dat nog tot een definitieve uitwerking moet komen? Zal dat dan niet steviger van start gaan dan het nu snel-snel te forceren om het in 2015 te kunnen starten?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Minister, het verheugt me dat u de 'sense of importance' en niet alleen de 'sense of urgency' beseft en dat de zaken goed moeten worden voorbereid. Een bijkomend element is de beste beschikbare techniek. De heer Ceyskens had het over de opleiding van de klant. Daarover moet duidelijkheid komen. Wat geeft aanleiding tot de BBT? Wat zijn overgangsmaatregelen? U hebt een vrij cryptisch antwoord gegeven op een schriftelijke vraag die ik daarover heb gesteld, namelijk dat er geen gold plating zal zijn ten opzichte van Europa en dat er in overgangsmaatregelen zal worden voorzien. Dat moeten we goed uitwerken zodra het in werking treedt, en ook inzake de gemeentelijke ambtenaren die de evaluaties moeten maken van de vergunningen. Ook daar zijn er nog belangrijke punten aan te halen.

Er zijn heel veel opleidingen en vormingen gegeven, maar de ruimte voor interactie was beperkt omdat de uitvoeringsbesluiten nog niet klaar waren. Daarvoor is nog een tweede ronde nodig. Ik ben ervan overtuigd dat u, nog meer dan mezelf, dat inziet.

Een nieuw element is dat er een overgangsregeling zal zijn voor het digitaal loket voor gemeenten die daar nog niet klaar mee zijn. Ik ging er altijd van uit dat, zodra we die omgevingsvergunning gaan lanceren, het voor iedereen mogelijk zal zijn om van bij de start digitaal aan te vragen. Nu verneem ik dat er een overgangsregeling is. Ik zal daar nu nog geen oordeel over vellen. Als je met een kind naar een nieuw pretpark gaat en een van de meest aantrekkelijke attracties is nog niet klaar – ik laat in het midden of dat de paardenmolen of de glijbaan is –, dan zou dat kind misschien wel ontgoocheld kunnen zijn. Dat gegeven moeten we mee in het achterhoofd houden.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Mijn bekommernis als lokaal bestuurder, als schepen van Ruimtelijke Ordening, gaat niet over het invoeren van het digitaal loket. Nu staan we voor een hoop werk. We moeten door de zure appel bijten om die digitale trein te nemen. Dat zal inderdaad vruchten afwerpen, maar ook een voorzichtiger aanpak opleveren van het inventariseren, archiveren, bijhouden enzovoort.

Er zijn toch nog praktische bezwaren die vandaag niet aan bod zijn gekomen. Het decreet op de omgevingsvergunning is goedgekeurd. De uitvoeringsbesluiten laten natuurlijk op zich wachten. Dat impliceert dat er vandaag nog geen software aanwezig is, die lokale besturen kunnen aankopen om het digitaal loket te organiseren.

Dat is een bekommernis van de gemeenten. Een andere is dat er ook een investering aan verbonden is. De plannen van de architecten gaan over verschillende gigabytes aan capaciteit die men moet plannen op de servers in de gemeente. Dat vergt dus investeringen. Vandaag weten veel gemeenten niet wat er op hen afkomt. Gaat iedereen massaal digitaal invoeren?

Sommige architectenbureaus zijn vandaag al klaar om dat digitaal te doen en die doen dat ook. Ze drukken plannen af en bezorgen die in zesvoud aan de gemeenten. Die zijn er klaar voor, maar veel gemeentebesturen hebben vandaag die capaciteit niet. Minister, kunt u zo snel mogelijk duidelijkheid verschaffen aan die lokale besturen over welke software ze moeten aankopen om klaar te zijn voor de invoering van de omgevingsvergunning? Kunt u hen ook wijzen op het voorzien van voldoende servers en capaciteit zodat dat niet van de eerste dag platligt, want dan maken we ons allemaal belachelijk? Dat willen we nu net niet. Het digitaal verhaal moet een positief verhaal zijn en moet ons in staat stellen om er inzake milieu en ruimtelijke ordening efficiënt mee van start te gaan.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Pira, er is inderdaad nog geen communicatie geweest over de termijn omdat we het advies verwachten. Het moet nog definitief worden goedgekeurd. Daarover zullen we zeker communiceren als dat is gebeurd. We zullen zien wat de adviezen daarover zeggen. Er zijn geen middelen gepland voor de vte's.

Mijnheer Ronse, het klopt dat we de BBT goed moeten bekijken. Het principe dat je overal in het regeerakkoord terugvindt over de gold plating, moeten we ook hier toepassen. Dat is in elk geval mijn overtuiging. Ik veronderstel dat de beslissing die we daarover zullen nemen, ook in de lijn van de regeerakkoord zal liggen.

Nog niet iedereen zal erin meestappen, maar de digitalisering is een uitdrukkelijke vraag van de lokale bestuurders. We hebben veel overleg met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP). Ze hebben gevraagd om, als de lokale besturen er nog niet klaar voor zijn, nog een periode te hebben dat ze dat niet moeten doen. Die vraag komt vanuit het veld. Dat heeft voor- en nadelen. Het zou niet goed zijn, als een gemeente er nog niet klaar voor is, om dat manu militari door te voeren. Dan zou het systeem ook niet goed werken. Daar hebben we over nagedacht.

Voor de ondersteuning van servers en begeleiding moet er zo gauw mogelijk software zijn, maar we moeten eerst weten wat er in het uitvoeringsbesluit zal staan. Dat zal moeten worden afgestemd. De discussie is wat we eerst gaan doen. We beseffen dat het heel veel is en het zal op relatief korte termijn moeten

gebeuren. Daarom zijn we al begonnen met de opleidingen. Daarvan hebben we nog niet alle details met iedereen overlopen. In 2015 zullen we nieuwe opleidingen organiseren, als we meer duidelijkheid hebben over het uitvoeringsbesluit. De digitalisering blijft zeker een aandachtspunt. We zullen dat mee in het proces opnemen en zoveel mogelijk stimuleren bij de lokale besturen. Ze zullen snel inzien dat ze daar beter wel dan niet op inschrijven. Ik maak me sterk dat ze dat snel zullen doen.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, ik waardeer uw engagement voor dat instrument en voel aan dat u het belang goed inschat van wat dat betekent voor de lokale besturen. U hebt mijn bezorgdheid wel niet kunnen wegnemen. U zegt dat er wordt gecommuniceerd als het definitief is. Dan zal het ongeveer zomer zijn. Tegen dan wordt de definitieve stemming van het decreet verwacht. Als we weten dat een half jaar later alles in werking treedt, dan is dat ontzettend kort. Dat er nog zo lang moet worden gewacht op communicatie en duidelijkheid, is voor de lokale besturen geen goede zaak. U zegt dat er geen middelen zijn voor de vte's. Dat betekent dat u dat zult voorleggen bij de begrotingswijziging.

Op de digitalisering bent u uitgebreid ingegaan. De vergelijking van de heer Ronse over het pretpark was een goede vergelijking. Waarschijnlijk zullen er nog dingen moeten worden aangekocht of de intercommunales zullen nog een opdracht krijgen.

Het feit alleen al dat u aangeeft dat de overgangsregeling voor de digitalisering met zes maanden wordt verlengd, geeft toch eigenlijk aan dat u de volledige periode, die u hebt teruggebracht in het verzameldecreet, terug naar een jaar brengt? U begint immers al uitzonderingen te maken. Van de omgevingsvergunning is al sinds de jaren 80 sprake. Ze moet dus een goede, een sterke start hebben. Het is geen goede zaak indien we met horten en stoten beginnen. Dat is geen goed signaal, niet alleen aan ambtenaren, maar ook aan burgers, ondernemers en iedereen die er gebruik van moet maken.

Ik blijf dus bij mijn bezorgdheid over de overgangsregeling.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.